

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Освітня програма	55855 Психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	55855
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Попелюшко Роман Павлович, Околович Олена Сергіївна, Гірняк Андрій Несторович (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	27.10.2025 р. – 29.10.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9E%D0%9D%D0%9F-%D0%A14-%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80-%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97_2025.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83-%D0%9E%D0%9D%D0%9F-%D0%A14-%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-2025.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Кафедра психології, філософії та суспільних наук є базовим структурним підрозділом Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, що забезпечує освітній процес за спеціальністю 053 Психологія на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. З метою розробки спільних проєктів і програм проведення наукових досліджень, обговорення сучасних актуальних проблем психології, вивчення тенденцій та перспектив розвитку освіти в Україні кафедра здійснює наукові зв'язки із спорідненими кафедрами, науковими лабораторіями, науково-методичними центрами і науково-методичними підрозділами інших закладів вищої освіти України та зарубіжжя. Обсяг та зміст ОНП, її окремих компонентів відповідає Стандарту вищої освіти України за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Мета і завдання ОНП корелюють з місією і стратегічними цілями Університету. Зміст ОНП, через структуровані освітні компоненти дає змогу досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, здобути загальні та спеціальні компетентності аспірантам різних курсів навчання. Робочою групою доволі повно враховані зауваження сформульовані ЕГ на попередній акредитації. До відносно сильних сторін реалізації ОП належать хороша матеріально-технічна база ЗВО (читальна зала бібліотеки, актовий зал, спортзал, зал для захисту дисертацій, просторі аудиторії, гуртожитки тощо), оновлення освітніх ресурсів (бібліотечні фонди, нові комп'ютерні класи) навіть в умовах війни, практика спільних публікацій аспірантів з науковими керівниками, гнучка система оцінювання (в т.ч. рейтингування) та заохочення професійного розвитку НПП (зокрема повернення повної вартості за публікації у наукометричних виданнях Scopus і Web of Science), полірівнева та дієва система популяризації, дотримання та моніторингу академічної доброчесності як з боку здобувачів вищої освіти так і НПП.

Недоліки

При вступі не всі абітурієнти мають базову психологічну освіту, проте в ОНП зазначено, як місце працевлаштування посада 2445.2 Психолог, яка вимагає наявності базової професійної освіти. ОНП не надає профкваліфікації «Викладач закладів вищої освіти», проте місцем працевлаштування зазначає посади 2310.1 Професор і 2310.1 Доцент, що суперечить «Положенню про присвоєння вчених звань у ТНУ ім. В.І. Вернадського». Здобувачі та НПП не беруть активної участі (у вигляді надання рекомендацій) у формулюванні цілей та результатів ОНП. Структурно-логічна схема подана у спосіб, що не відображає в повній мірі структуру навчального процесу на ОНП (роки та семестри навчання) та міжпредметні зв'язки між ОК. Дисципліни-пререквізити та кореквізити, зазначені у силабусах ОК, не зовсім відповідають ОК, включеним до цієї ОНП. Деякі ЗК, ФК і ПРН, що зазначені в ОК частково відповідають їх предметній області і лише опосередковано реалізуються через ці ОК. Зміст ОК1-5 частково не відповідає предметній області ОНП. В ОНП зазначений один вид практики «Педагогічна практика», яка не передбачає дослідницької складової здобувачів ОНП «Психологія», хоча водночас, забезпечує реалізацію значної частини професійних компетентностей зі стандарту підготовки психологів. На ОНП мають право вступати здобувачі без базової психологічної освіти, але професійно орієнтовані ОК6 та ОК8 мають мінімально достатню (як і всі інші ОК) кількість аудиторних годин практичної підготовки, що знижує професійну практикоорієнтованість даної ОНП. Здобувачі ОНП не беруть участі у програмах академічної мобільності (як зовнішньої, так і внутрішньої), а також у програмах неформальної та інформальної освіти (онлайн чи офлайн форматі). В окремих силабусах нормативних дисциплін (ОК2, ОК4, ОК5) форми і методи навчання загалом не вказані або є доволі збідненими. В опитувальниках для здобувачів ВО немає жодного запитання щодо задоволеності методами навчання і викладання. Наявні випадки тривалого неоновлення у силабусах (ОК3, ОК6, ВБ3, ВБ7, ВБ7, ВБ9, ВБ10) рекомендованих аспірантам основних літературних джерел. Частина силабусів (ОК2, ОК4) не містять інформації про критерії оцінювання, а також не конкретизують, за що саме здобувач може отримати ту чи іншу кількість балів. Неповне забезпечення доступності ЗВО для навчання осіб із особливими освітніми потребами, зокрема у контексті доступу до інформації на сайті ТНУ. Часткова реалізація інклюзивного підходу у діяльності ЗВО. Мінімальна залученість здобувачів до користування послугами, які надаються науковою бібліотекою (зокрема можливості доступу до міжнародних інформаційних баз). Відсутність медикаментів і недостатня кількість питної води в найпростіших укриттях ЗВО. Відсутність у вільному доступі на сайті узагальнених результатів опитування роботодавців щодо якості ОНП. У п'яти аспірантів керівниками є кандидати педагогічних наук. У 8-х аспірантів простежується лише умовна/часткова відповідність наукової діяльності напрямку досліджень наукового керівника.

Рекомендації

Відкоригувати п. 4.1 ОНП, вилученням з нього позицій 2445.2 Психолог, 2310.1 Професор та 2310.1 Доцент. Залучити всі категорії стейкхолдерів до обговорення можливих змін чи коригування мети ОП та ПРН. Забезпечити щоб структурно-логічна схема відображала структуру навчального процесу на ОНП та міжпредметні зв'язки між ОК. Конкретизувати у силабусах ОК дисципліни-пререквізити та кореквізити відповідно до СЛС та зазначених в ОНП ОК. Узгодити ЗК, ФК і ПРН з предметною областю ОК. Здійснити перегляд змісту ОК1-5 задля повної відповідності предметній області ОНП Психологія. Перейменувати ОК9 «Педагогічну практику» у «Психолого-педагогічну практику» і передбачити у її цілях і практичних завданнях досягнення формування психологічних компетентностей і ПРН, а також елементи апробації емпіричної частини дисертації / реалізацію дослідницької складової. Розглянути можливість збільшення годин аудиторної підготовки з ОК6 та ОК8. Розробити план заходів із залучення аспірантів до програм неформальної та інформальної освіти. Ініціювати напрацювання здобувачами спільних з керівниками заявок на виконання міжнародних науково-дослідних проєктів, а також організувати супровід щодо заповнення апікаційних форм для їхньої академічної мобільності чи закордонних стажувань (хоча б в онлайн форматі). Доповнити та урізноманітнити форми і методи викладання у силабусах ОК2, ОК4, ОК5. Доповнити анкету для виявлення рівня задоволеності якістю освітнього процесу з боку здобувачів ВО запитаннями на з'ясування ефективності методів, засобів і технологій навчання. Започаткувати в університеті роботу психологічної служби. Оновити у силабусах (ОК3, ОК6, ВБ3, ВБ5, ВБ7, ВБ9, ВБ10 та ін.) список рекомендованої основної літератури. Доповнити силабуси ОК2, ОК4 інформацією про критерії оцінювання, а також конкретизувати розподіл балів за різні види діяльності. Оновити Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема, у п. 3.2, 3.3 використовувати загальноприйняту європейську термінологію щодо осіб з ООП, «особа з порушеннями слуху», «крісло колісне», «особа на кріслі колісному». Забезпечити доступність до освітнього процесу осіб із ООП відповідно до вимог універсального дизайну, зокрема: зробити сайт повністю доступним для людей із порушеннями зору; розмістити системи тактильної навігації та маркування для орієнтації в просторі; організувати дублювання інформації жестовою українською мовою. Розробити механізм залучення здобувачів до користування послугами наукової бібліотеки (зокрема міжнародними інформаційними базами даних). Забезпечити найпростіші укриття достатньою кількістю питної води й аптечками. Систематично залучати здобувачів до обговорення й надання конкретних рекомендацій щодо удосконалення ОНП. Висвітлювати на офіційному сайті результати опитування роботодавців щодо якості ОНП. Призначати науковими керівниками лише докторів / кандидатів психологічних наук у яких наявні за останні 5 років мінімум три фахові публікації з тематики аспіранта.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП за змістовим наповненням та організацією дозволяє досягти визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія ПРН та сформувати відповідні компетентності. Формулювання ПРН, ЗК і ФК включають 100% формулювань, визначених стандартом. Пропоновані в ОНП місця працевлаштування здобувачів такі як «наукові та науково-педагогічні працівники, працівники у дослідницьких установах, наукові консультанти» повністю підкріплюється змістом ОНП, реалізується через всі ОК. ОК1 забезпечує ПРН1, 2, 4; ОК2 – ПРН1, 5, 8, 9; ОК3 – ПРН8-10; ОК4 – ПРН3, 5, 7; ОК5 – ПРН4, 6, 9; ОК6 – ПРН1, 2, 4, 6; ОК7 – ПРН1-8; ОК8 – ПРН1-3, 7, 8, 10; ОК9 – ПРН2, 7, 8, 10. Проте в ОНП також зазначено, як місце працевлаштування посада 2445.2 Психолог, яка передбачає надання психологічних послуг населенню, тобто консультування, діагностику, психокорекцію, профілактику, реабілітацію тощо. Для цього виду діяльності закон (ст. 38 Закону України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» від 15.01.2025 р. (<https://is.gd/LAiyvA>)) вимагає наявності базової професійної освіти саме за спеціальністю «Психологія» на рівні не нижче магістра або бакалавра. Так як ЗВО пропонує перехресний вступ на дану ОНП то не всі здобувачі мають зазначену освіту першого чи другого рівня. ОНП не надає професійної кваліфікації, проте в місцях працевлаштування вказані 2310.1 Професор та 2310.1 Доцент, що суперечить «Положенню про присвоєння вчених звань у ТНУ ім. В.І. Вернадського» протокол № 6 від 29.12.2022 року (<https://is.gd/TtGsyL>). Тому зазначені в ОНП, як місця працевлаштування посади 2445.2 Психолог, 2310.1 Професор

та 2310.1 Доцент не відповідає нормам чинного законодавства і не має в ній міститися. Обсяг ОНП в кредитах ЄКТС відповідає стандарту (48 кредити). Таким чином, не враховуючи не системні огріхи, ЕГ прийшла до висновку, що ОНП дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю та рівнем вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній. Професійна кваліфікація за результатами здобуття освіти за цією ОНП не присвоюється.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОНП – «Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у психологічній галузі, здатних розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології; надання здобувачам теоретичних знань і практичних навичок для проведення самостійної науково-дослідницької, педагогічної, науково-інноваційної діяльності в галузі психології; забезпечення сучасних потреб суспільства у фахівців на ринку праці у напрямі соціально-психологічного супроводу особистості в умовах суспільних трансформацій». Даній меті в цілому відповідає інтегральна компетентність ОНП: «Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійного та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення». Формулювання інтегральної, загальних та фахових компетентностей є достатньо чіткими та типовими для ОНП третього рівня вищої освіти, відповідають державному стандарту вищої освіти за спеціальністю. Також мета і цілі ОНП відповідають місії ТНУ Вернадського (<https://is.gd/okFwUH>) «... формування висококваліфікованих фахівців, готових до успішної кар'єри на світовому ринку праці, мотивованих на розвиток компетенцій, необхідних для працевлаштування у сучасному високотехнологічному світі, ...».

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

У ЗСО наведені приклади пропозицій, що були надані стейкхолдерами та враховані. Наприклад: 1) О. Дробот О. запропонувала конкретизувати мету ОНП. 2) Л. Калмикова наголосила на уточненні основного фокусу ОНП. 3) О. Власенко звернула увагу на уточненні особливостей ОНП. 4) М. Верголяс рекомендувала доповнити розділ «Придатність до працевлаштування». 5) О. Кононенко пропонувала доповнити список використаної літератури в ОНП. Всі запропоновані рекомендації відображені у протоколі засідання робочої групи з питань акредитації спеціальності «Психологія» ОНП №1 від 24.01.2025 р., та затверджені на засіданні кафедри протокол №10 від 17.04.2025 р. На свій запит ЕГ отримала протоколи №1 від 24.01.2025 р та №10 від 17.04.2025 р. де були відображені всі зазначені пропозиції щодо змін в ОНП. Пропозиції стосувалися переважно зміни мети, основного фокусу та особливостей ОНП і лишили по за увагою удосконалення та модифікації ОК. Пропозиції від здобувачів третього рівня, по зміні ОНП, в наданих протоколах відсутні. На зустрічах під час проведення експертизи здобувачі третього рівня, НПП та стейкхолдери зауважили про те, що вони знали про можливість надавали пропозиції по корекції мета та введенню нових ОК та ВК в ОНП. Виходячи з наданої документації та зустрічей з здобувачами, НПП та стейкхолдерами, ЕГ може зробити висновок, що у них існує можливість впливати на формулювання цілей і результатів ОНП, але вони цією можливістю користуються рідко.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОНП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальності, змін на ринку праці, галузевих вимог (Стандарт вищої освіти третього рівня за спеціальністю 053 Психологія, (<https://is.gd/xVGgvs>); перелік пріоритетних напрямів наукових досліджень і розробок (<https://is.gd/HbbftS>), стратегія розвитку досліджень НАПН України на 2023-2027 роки (<https://is.gd/ug1Iw7>)) та регіональних особливостей. Зокрема, взято до уваги положення Стратегії розвитку Києва (<https://tinyurl.com/59569h9b>) та Стратегії розвитку Київської області до 2027 року (<https://tinyurl.com/2r4hsfp7>), у яких підкреслюється важливість підготовки фахівців-психологів для впровадження реформ в освітній сфері, реалізації нових державних стандартів, розроблення регіональних проєктів і пристосування до змін на ринку праці. Ці аспекти інтегровані у тематику досліджень аспірантів (зокрема тематика таких здобувачів Бортяк В.А. «Соціально-психологічна адаптація військовослужбовців (УВД) до умов цивільного життя», Топчий Д.О.

«Психосемантичні особливості травматичного досвіду в буденній свідомості внутрішньо-переміщених осіб», Кухаренко О.А. «Психологічні особливості професійного саморозвитку особистості в умовах війни», Березинець Т.Ю. «Судово-психологічна експертиза в цивільному та адміністративному процесі України», Митус В.І. «Формування психологічної готовності студентів медичних ЗВО до розв'язку нових професійних завдань в умовах війни», Макаров О.М. «Особливості соціально-психологічної реабілітації військовослужбовців із набутою інвалідністю» тощо) та враховують запити регіональних стейкхолдерів, зокрема освітніх установ, консультативних центрів Києва та Київської області. Формування цілей ОНП та її ПРН базується на досвіді провідних українських освітніх закладів (Інститут психології ім. Г.С. Костюка, КНУ ім. Т. Шевченка, Київський університет ім. Б. Грінченка), що сприяло конкретизації мети, уточнені основного фокусу та особливостей ОНП «Психологія» ТНУ Вернадського. Також у розробці ОНП враховано міжнародний досвід: Католицький університет Івана Павла II в Любліні, Університет Марії Кюрі-Склодовської (Польща), Північний університет Бая-Маре (Румунія). Це сприяло розробці ОНП з опорою на міждисциплінарний підхід до формування освітніх компонентів, визначення переліку вибіркових дисциплін і побудову логічно узгодженої структури ОНП. Хоча загальні й фахові компетентності та ПРН узгоджуються з вимогами освітнього стандарту, програма зорієнтована на актуальні тенденції розвитку психології та суміжних галузей. Вона об'єднує теоретичні й прикладні модулі, що розширює діапазон професійних можливостей аспірантів. Особлива увага приділяється формуванню практичних умінь, які відповідають сучасним потребам ринку праці. У межах наукових досліджень здобувачі освіти розробляють інструментарій та практично орієнтовані психологічні програми, щодо соціально-психологічного супроводу особистості в умовах суспільних трансформацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зразкових практик за Критерієм 1 не виявлено. ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОНП «Психологія» за підкритеріями: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5.

Недоліки

1. При вступі на ОНП відбувається перехресний вступ, не всі здобувачі мають базову (бакалавр, магістр) освіту з спеціальності Психологія. Проте в ОНП зазначено, як місце працевлаштування посада 2445.2 Психолог, яка вимагає наявності базової професійної освіти саме за спеціальністю «Психологія» на рівні не нижче магістра або бакалавра. 2. ОНП не надає професійної кваліфікації «Викладач закладів вищої освіти», проте в ОНП зазначено, місця працевлаштування здобувачів на посади 2310.1 Професор та 2310.1 Доцент, що суперечить «Положенню про присвоєння вчених звань у ТНУ ім. В.І. Вернадського» протокол № 6 від 29.12.2022 року. 3. Здобувачі та НПП не приймають активної участі (у вигляді надання рекомендацій) в формулюванні цілей та результатів ОНП, що зазначено в протоколах засідання кафедри.

Рекомендації

1. Рекомендуємо гаранту та групі забезпечення ОНП до наступного перегляду програми відкоригувати пункт 4.1 ОНП, вилученням з нього таких позицій 2445.2 Психолог, 2310.1 Професор та 2310.1 Доцент. 2. Рекомендуємо гаранту та групі забезпечення ОНП до наступного перегляду програми залучити всі категорії стейкхолдерів до обговорення можливих змін або коригування мети освітньої програми та ПРН з відображенням результатів цього залучення у протоколах.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОНП - 48 кредити. Обсяг обов'язкових компонент - 36 кредитів, вибіркових - 12 (25%), практики - 6 кредитів ЄКТС. Згідно наведеної в ОНП матриці відповідностей, на формування визначених стандартом компетентностей спрямовано всі 100% ОК. Обсяг ОНП та ОК у кредитах ЄКТС відповідають вимогам. Відповідно до п.27 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої

освіти (наукових установ)» Постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 р. та Постанови КМУ № 283 від 03.04.2019 р. «Про внесення змін до Постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 р.» (<https://is.gd/zgB1yH>) враховані всі чотири компоненти, які забезпечують набуття наступних компетентностей у рекомендованому Порядком обсязі (ОНП 2025 року): 1) здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження – ОК6, ОК7, ОК8 - 15 кредитів ЄКТС (при рекомендації не менше 12-и кредитів ЄКТС); 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – ОК1, ОК4, ОК5 - 9 кредитів ЄКТС (при рекомендації 4-6 кредитів ЄКТС); 3) набуття універсальних навичок дослідника – ОК4, ОК7 - 8 кредитів ЄКТС (при рекомендації - не менше 6-и кредитів ЄКТС); 4) здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою – ОК2, ОК3 - 6 кредитів ЄКТС (рекомендований Порядком обсяг - 6-8 кредитів ЄКТС)

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОНП має чітко визначену структуру, що включає два основні блоки: обов'язкові компоненти і вибіркові компоненти, а також містить структурно-логічну схему (СЛС). Навчальний план узгоджується з описом освітньої програми та СЛС, що гарантує досягнення визначених цілей і ПРН. СЛС подана у спосіб, що не відображає в повній мірі структуру навчального процесу на ОНП (не відображені роки та семестри навчання) та міжпредметні зв'язки між ОК. Дисципліни-пререквізити та кореквізити, зазначені у силабусах ОК, не зовсім відповідають ОК, включеним до цієї ОНП. Так наприклад: в ОК9 вони відсутні; в ОК1-8 вказується пререквізит «Кваліфікаційний рівень спеціаліст, магістр»; в ОК4-7 вказується кореквізит «Кваліфікаційна робота доктора філософії з психології, Усі вибіркові дисципліни ОНП «Психологія»». Матриці відповідності ЗК і ФК, а також ПРН в основному корелюють із зазначеними ЗК, ФК і ПРН у силабусах деяких ОК, що передбачає їх формування в межах реалізації ОК даної ОНП. Аналіз ЕГ силабусів ОК виявив, що деякі ЗК, ФК і ПРН які зазначені в ОК опосередковано відповідають їх предметній області і можуть бути так само опосередковано реалізовані через ці ОК. Так наприклад, виявлена опосередкована відповідність в: ОК1 (СК2, ПРН4), ОК2 (СК4, ПРН5), ОК3 (СК6, ПРН10), ОК5 (СК2-4, ПРН9), ОК6 (СК3, СК6, ПРН2, ПРН4), ОК8 (СК2, ПРН1). Взаємозв'язок між ЗК, ФК, ПРН та ОК представлений у спеціальній матриці, що є складовою ОНП. До її структури входять 9 ОК із загальним обсягом 36 кредитів ЄКТС. ОНП передбачає один вид практики - педагогічну. Опанування ОНП здійснюється послідовно протягом 4-х семестрів із відповідним розподілом кредитного навантаження. Її зміст сприяє формуванню загальнокультурних і громадянських компетентностей (ОК1-3, ОК5-9) та досягненню програмних результатів навчання (ПРН1-10), що передбачають здатність здобувача самостійно аналізувати й визначати закономірності суспільних процесів. Структура підготовки забезпечує набуття необхідних знань, умінь і навичок для здійснення наукових досліджень (ОК1-7), спрямованих на розв'язання актуальних проблем психологічної науки та практики.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Вивченню дисциплін, орієнтованих на психологічну практику, присвячено 44,44% обов'язкових ОК (21 з 36 кредитів). Відповідно до Стандарту ОНП «Психологія», навчальний процес охоплює дослідження психічних явищ, закономірностей їх виникнення, функціонування та розвитку (Теоретико-методологічні проблеми в психології, Сучасні технології викладання психологічних дисциплін, Педагогічна практика), а також аналіз поведінки, діяльності, вчинків і взаємодії людей у соціальних групах різного масштабу (Теоретико-методологічні проблеми в психології, Сучасні технології викладання психологічних дисциплін, Педагогічна практика). Теоретична база, визначена стандартом для спеціальності 053 «Психологія», частково інтегрована в обов'язкові освітні компоненти програми. Методологічний аспект включає як теоретичні, так і емпіричні підходи до досліджень, аналіз отриманих даних (Теоретико-методологічні проблеми в психології, Методологія та організація наукових досліджень, Сучасні технології викладання психологічних дисциплін). Програма передбачає оволодіння відповідними інструментами та обладнанням, необхідними для фахової діяльності (Методологія та організація наукових досліджень, Сучасні технології викладання психологічних дисциплін). Основною метою навчання за даною ОНП, є здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, що не повною мірою досягається сукупністю засвоєння всіх ОК програми у зазначеній логічній послідовності. Решта 55,56% обов'язкових ОК: Філософія науки, Іноземна мова наукового та ділового спілкування, Науковий дискурс української мови, Інформаційні технології в науковій діяльності, Правові механізми дотримання академічної доброчесності та захисту інтелектуальних прав є дещо дотичними до основного змісту. На думку ЕГ, зміст цих ОК потребує ще більшого наближення до предметної області ОНП, яка включає «психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується згідно з «Положення про реалізацію здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://is.gd/hYkSPb>). У цьому Положенні в п.2 та 5, зазначено вичерпний перелік можливостей для формування аспірантам даної ОНП, індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через вибір навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. На сторінці кафедри психології, філософії та суспільних наук (у розділі «ОНП Доктор філософії», вкладка «С4 Психологія», вкладка «Каталог вибірових дисциплін професійної підготовки»), здобувачам пропонується каталог вибірових дисциплін, з даної ОНП, з яких вони можуть обирати необхідну кількість дисциплін, що відповідає встановленій кількості кредитів (<https://is.gd/3LtMpw>). Силабуси ВК заздалегідь публікуються на веб-сайті кафедри, (у розділі «ОНП Доктор філософії», вкладка «С4 Психологія», вкладка «Силабуси»), що дає змогу здобувачам ознайомитися з їхнім змістом завчасно, за посиланням <https://is.gd/Lok2pk>. Індивідуалізація навчання також включає можливість вибору бази для проходження Педагогічної практики (6 кредитів ЄКТС) і визначення теми, керівника та методології для виконання дисертаційного дослідження. У ході зустрічей здобувачі підтвердили, що процес вибору дисциплін відбувається за алгоритмом зазначеним в «Положення про реалізацію здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін». На запит ЕГ заклад надав відповідну документацію: скан-копії заяв здобувачів про включення вибраних ОК до їхніх індивідуальних навчальних планів. ОНП пропонує широкий вибір професійно орієнтованих ВК. Загальна кількість вибірових ОК, доступних здобувачам вищої освіти третього рівня за спеціальністю 053 Психологія у межах даної ОНП становить 3 ОК (2 ВК в 3 семестрі і 1 ВК в 4 семестрі). В наданих на запит ЕГ скан-копіях заяв здобувачів про включення вибраних ОК, не було зазначено ОК з інших освітніх програм та рівнів вищої освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів за цією ОНП охоплює заняття як із обов'язкових, так і вибірових дисциплін, на які відведено 196 годин, а також проходження Педагогічної практики обсягом 6 кредитів ЄКТС. Завдання для здобувачів під час практики визначаються програмою практики корегуються науковими керівниками і темою дисертаційного дослідження. У структурі ОК9 «Педагогічна практика» присутня програма практики, де особлива увага приділяється розвитку таких професійних навичок, що включають: 1) практичне використання отриманих у процесі навчання теоретико-методологічних знань (ОК2-5, ОК8); 2) практичне застосування методологічних та методичних принципів організації та побудови ефективної викладацької діяльності (ОК8); 3) ефективне педагогічне спілкування і взаємодія, з урахуванням психологічних особливостей студентського віку (ОК2, ОК3, ОК6, ОК8); 4) застосування новаторського підходу до викладацької діяльності, набуття навичок та умінь ретроспективного аналізу результатів здійсненої праці (ОК3, ОК8); 5) демонстрація педагогічних умінь та здібностей, активізація ресурсів особистісного самовдосконалення та професійної саморефлексії (ОК3, ОК8) (<https://is.gd/Na3xow>). На думку ЕГ, такий діапазон професійних навичок забезпечується тими основними ОК що представлені в ОНП, проте є ОК (ОК1, ОК7), які опосередковано дотичні до забезпечення цих професійних навичок. Загальні основи організації та вимоги щодо документування всіх видів практик закріплені у «Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ ім. В.І. Вернадського» (п.6.20) (<https://is.gd/pmNRIO>) та «Положення про організацію практики в ТНУ ім. В.І. Вернадського» (<https://is.gd/aAoIYN>), правила та процедури організації і проведення практики сприяють досягненню програмних результатів навчання, а обрані бази практики забезпечують реалізацію її мети та завдань. Під час проходження практики здобувачі отримують належний супровід і наставництво від наукових керівників. На думку ЕГ, в ОНП та навчальному плані розробники пропонують суто «педагогічну практику», котра, водночас, забезпечує реалізацію значної частини професійних компетентностей зі стандарту психологів. Тому доцільно перейменувати практику у «психолого-педагогічну» і передбачити у її цілях і практичних завданнях досягнення формування дійсно психологічних компетентностей і програмних результатів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітня програма спрямована на розвиток важливих soft skills, зокрема: СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності (ОК5, ОК6, ОК7); СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій школі (ОК2, ОК5, ОК9); СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного/цифрового суспільства (ОК1, ОК3, ОК5, ОК7). Дані навички передбачені стандартом, і відображені в деталізованій матриці відповідності освітніх компонентів. Також значну роль у розвитку soft skills здобувачів даної ОНП у ЗВО відіграє участь у наукових заходах, семінарах та конференціях.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Загальний обсяг навантаження здобувачів в межах даної ОНП визначається навчальним планом, сформованим відповідно до Розділу 5 «Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ ім. В.І. Вернадського» (<https://is.gd/pmNRIO>). Це положення регулює час, відведений на відвідування аудиторних занять, виконання самостійної чи індивідуальної роботи, проходження практичної підготовки. ОК навчального плану складають щонайменше 3 кредити ЄКТС, причому їх загальна кількість за навчальний рік не перевищує 16 кредитів ЄКТС. Обсяг ОК у годинах відповідає цілому числу кредитів. Кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС становить не менше 8 годин (п.5.4.2). Загальна трудомісткість навчального навантаження здобувача охоплює час, витрачений на аудиторні заняття, самостійну (або індивідуальну) роботу, практичну підготовку, а також підготовку до підсумкового контролю. Обсяг аудиторної роботи регулюється навчальним планом і становить від 25-50% від сукупного обсягу освітнього компоненту. Розподіл загального навчального часу на аудиторні заняття та самостійну роботу передбачає: нормативна частина - аудиторні заняття складають 26,67% (224 години), самостійна робота 73,33 % (863 години); вибіркова частина - на аудиторні заняття відведено 26,67 % (96 годин), на самостійну роботу 73,33 % (244 години).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОНП «Психологія» структурована таким чином, щоб надати здобувачам необхідні знання, уміння та практичні навички для розв'язання складних завдань, генерування інноваційних ідей, а також для ефективної організації й здійснення науково-дослідної, науково-педагогічної та прикладної діяльності у галузі психології. Освітній процес побудований так, щоб послідовне опанування освітніх компонентів, зміст і методи навчання, а також проходження обов'язкової педагогічної практики забезпечували практичну спрямованість програми. Серед аудиторного навантаження домінують практичні заняття: у нормативній частині програми вони становлять 148 годин (60,66%), а у вибіркової - 48 годин (50%). Такий розподіл аудиторного часу між видами занять зумовлений орієнтацією програми на практичну підготовку, необхідністю формування прикладних умінь та врахуванням побажань здобувачів, виявлених під час опитувань. На думку ЕГ, такі професійно орієнтовані ОК як ОК6, ОК8 потребують збільшення годин практичних занять. На ОНП вступають здобувачі без базової психологічної освіти, тому за рахунок збільшення практичної підготовки цих ОК, дана ОНП покращить якість підготовки здобувачів та забезпечить кращу практикоорієнтованість даної ОНП. Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти за цією ОНП не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОНП «Психологія» забезпечує набуття здобувачами навичок та компетентностей, що спрямовані на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року, зокрема: 1) ціль 3 «Забезпечення здорового способу життя та добробуту людей будь-якого віку», адже об'єктом вивчення ОНП є: «...психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвитку; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності»; 2) ціль 4 «Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх» та ціль 17 «Зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку», що визначено стратегічною місією ЗВО: «формування висококваліфікованих фахівців, готових до успішної кар'єри на світовому ринку праці, мотивованих на розвиток компетенцій, необхідних для працевлаштування у сучасному високотехнологічному світі, а також забезпечення готовності до викликів, пов'язаних з процесами реінтеграції деокупованих територій, зокрема Кримського півострова» (<https://is.gd/okFwUH>). Також ОНП охоплює питання покращення психічного здоров'я через виконання обов'язкових компонентів професійної підготовки (ОК6, ОК8), які забезпечують формування компетентностей, визначених стандартами вищої освіти та ОНП. Компетентності, спрямовані на досягнення цілей зменшення соціальної нерівності та підвищення якості освіти, формуються у межах компонентів ОК4, ОК5, ОК8, ОК9. Програма також включає підготовку здобувачів до посилення соціальних інституцій і створення безпечних та здорових умов праці (ОК5, ОК8, ОК9). Ці напрями узгоджуються з цілями сталого розвитку, проголошеними ООН, і реалізуються шляхом активного залучення здобувачів до участі в наукових заходах, семінарах та конференціях (<https://tnu.edu.ua/naukovi-zahodi>). Освітній процес за ОНП має студентоцентровану та проблемно-орієнтовану спрямованість, що сприяє постійному зануренню в освітнє середовище, засноване на цінностях і принципах сталого розвитку суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зразкових практик за Критерієм 2 не виявлено. ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОПП «Психологія» за підкритерієм: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9.

Недоліки

1. СЛС подана у спосіб, що не відображає в повній мірі структуру навчального процесу на ОНП (не відображені роки та семестри навчання) та міжпредметні зв'язки між ОК. 2. Дисципліни-пререквізити та кореквізити, зазначені у силабусах ОК, не зовсім відповідають ОК, включеним до цієї ОНП. Так наприклад: в ОК9 вони взагалі не вказуються; в ОК1-8 вказується пререквізит «Кваліфікаційний рівень спеціаліст, магістр»; в ОК4-7 вказується кореквізит «Кваліфікаційна робота доктора філософії з психології, Усі вибіркові дисципліни ОНП «Психологія»». 3. Деякі ЗК, ФК і ПРН які зазначені в ОК опосередковано відповідають їх предметній області і можуть бути так само опосередковано реалізовані через ці ОК. Так наприклад, виявлена опосередкована відповідність в: ОК1 (СК2, ПРН4), ОК2 (СК4, ПРН5), ОК3 (СК6, ПРН10), ОК5 (СК2-4, ПРН9), ОК6 (СК3, СК6, ПРН2, ПРН4), ОК8 (СК2, ПРН1). Проте ОНП не містить жодного ЗК, ФК і ПРН які не досягається і не формуються в процесі реалізації обов'язкових ОК. 4. Зміст ОК1-5 частково не відповідають предметній області ОНП, яка включає «психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвитку; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності». Проте ця часткова невідповідність, не має системного характеру в ОНП, та може бути виправлена до наступного перегляду ОНП. 5. В ОНП зазначений один вид практики «Педагогічна практик», яка не передбачає дослідницької складової здобувачів ОНП «Психологія», хоча водночас, забезпечує реалізацію значної частини професійних компетентностей зі стандарту психологів. 6. На ОНП мають право вступати здобувачі без базової психологічної освіти, але професійно орієнтовані ОК6 та ОК8 мають стандартну (як і всі інші ОК) кількість годин практичної підготовки, що знижує професійну практикоорієнтованість даної ОНП.

Рекомендації

1. Гаранту та групі забезпечення ОНП до наступного перегляду освітньої програми але не пізніше початку 2026-2027 н.р., змінити СЛС, щоб вона відображала в повній мірі структуру навчального процесу на ОНП та міжпредметні зв'язки між ОК. 2. Гаранту та НПП які забезпечують викладання на ОНП до наступного перегляду освітньої програми але не пізніше початку 2026-2027 н.р., конкретизувати у силабусах ОК дисципліни-пререквізити та кореквізити, у відповідності до СЛС та зазначених ОК в ОНП. 3. Гаранту та групі забезпечення ОНП до наступного перегляду освітньої програми але не пізніше початку 2026-2027 н.р., переглянути та узгодити ЗК, ФК і ПРН які зазначені в ОК ОНП у відповідності з їх предметною областю цих ОК, для їх повної реалізації через ці ОК. 4. Гаранту, групі забезпечення ОНП та НПП які забезпечують викладання на ОНП до наступного перегляду освітньої програми але не пізніше початку 2026-2027 н.р., здійснити перегляд та узгодження змісту ОК1-5, так щоб вони повністю відповідали предметній області ОНП «Психологія». 5. Гаранту та групі забезпечення ОНП до наступного перегляду освітньої програми але не пізніше початку 2026-2027 н.р., розглянути можливість перейменувати «Педагогічну практику» у «Психолого-педагогічну практику» і передбачити у її цілях і практичних завданнях досягнення формування дійсно психологічних компетентностей і програмних результатів. 6. Гаранту та групі забезпечення ОНП до наступного перегляду освітньої програми але не пізніше початку 2026-2027 н.р., розглянути можливість збільшення годин практичної підготовки, професійно орієнтованих ОК6 та ОК8, для покращення професійної практикоорієнтованості ОНП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ТНУ Вернадського на основі освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (додаток 8. п.2.1 «Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ТНУ ім. В.І. Вернадського» <https://is.gd/9Yu72L>), на дану ОП в 2025 році є чіткими, логічно структурованими, недискримінаційними та доступними на офіційному сайті ЗВО (<https://is.gd/Vku9xD>). У них детально вказані терміни подання заяв і документів, визначені обсяги прийому, а також описані умови та процедура конкурсного відбору, зокрема організація і проведення вступних іспитів. Для зручності вступників на у додатку 8. п.3.2 «Правил», розміщена вичерпна інформація про вступний процес. Тут можна знайти список необхідних документів, рекомендації для кожного етапу (додаток 8. п.4), відомості про вартість навчання. На сайті університету у вкладці «Аспірантура/Докторантура», дублюється вся інформація що зазначена в «Правилах», також там розміщений

розклад, ОНП, Стандарт Вищої освіти 053 «Психологія» і програма вступних випробувань (<https://tnu.edu.ua/aspirantura>). Крім того, представлені рейтингові списки та інші важливі матеріали. Під час зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом, завідувачка аспірантурою і докторантурою (Н.Добрянська) та відповідальний секретар приймальної комісії (М.Головченко), зазначили, що під час вступної компанії з абітурієнтами тримається зв'язок через електронну адресу, особисті зустрічі (відвідування ЗВО) і телефони відділу та приймальної комісії, що сприяє підвищенню прозорості та зручності комунікації.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Прийом на навчання до аспірантури даного ЗВО, здійснюється відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 (в редакції постанови кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року №502), Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затвердженого наказом МОН України від 10 лютого 2025 року №168. Відповідно до «Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ТНУ ім. В.І. Вернадського» в 2025 році (<https://is.gd/X1lqgT>), Додатку 8. «Правил» (<https://is.gd/9Yu72L>), вступ для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» відкритий для осіб, які вже мають ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, і здійснюється на конкурсній основі. Вступне випробування враховує особливості ОНП та включає іспит з іноземної мови та фахового іспиту, співбесіди замість ЄВІ, співбесіди з презентацією дослідницької пропозиції чи досягнень з психології. Мінімальну кількість балів, необхідну для участі у конкурсному відборі, встановлює ЗВО. Вступні випробування організовуються як у очній, так і в дистанційній формі, що залежить від рішення ЗВО. У 2025 році результати вступного випробування з іноземної мови враховували оцінки компонентів ЄВІ за 2023 або 2024, або 2025 роки, зокрема бали, отримані абітурієнтом за тест з іноземної мови. Вступні випробування проводяться за Програмою фахового вступного випробування (вкладка «Аспірантура\Докторантура» вкладка «Програми фахових вступних випробувань», вкладка «Програми вступних випробувань для вступу на навчання на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти», файл «С4 Психологія» 3-й з низу, завантажений 15.04.2025 р., <https://is.gd/mGqj6i>), яку розглядає та затверджує Вчена рада ТНУ Вернадського (прот. №8 від 27.03.2025 р.) та затверджує голова приймальної комісії. Метою іспиту є перевірка рівня теоретичних та практичних знань відповідно до програм магістерського (або рівня спеціаліста) рівня вищої освіти. Це потрібно для підготовки майбутніх дослідників, які мають володіти глибокими теоретичними знаннями, практичними вміннями у різних сферах психології, належним рівнем володіння іноземною мовою та здатністю до проведення наукових досліджень. За результатами оцінювання дослідницької пропозиції комісія визначає рівень теоретичної підготовки вступника та його готовність до самостійної наукової діяльності. Програми вступних випробувань оприлюднюються на офіційному вебсайті університету.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Політика ТНУ Вернадського щодо визнання та перезарахування результатів навчання викладена у внутрішніх нормативних документах «Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ Вернадського» (<https://is.gd/pmNRIO>) у п. 9 «Порядок визнання результатів попереднього навчання та зарахування освітніх компонентів» та «Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ТНУ Вернадського» (<https://is.gd/WooEVR>) у п. 4 «Кредитна мобільність» та п. 7 «Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін». Ці документи визначають основні принципи, порядок і процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти або під час попереднього навчання в університеті. У них також встановлено правила зарахування таких результатів і врегулювання академічної різниці для здобувачів третього рівня освіти, зокрема тих, хто переводиться між закладами чи формами навчання, поновлюється після відрахування або академічної відпустки. Положення передбачають можливість зарахування аспірантам результатів навчання, отриманих у межах програм академічної мобільності в інших закладах вищої освіти чи наукових установах - як в Україні, так і за кордоном. Це може стосуватися однієї або кількох ОК, передбачених ОНП, із відповідним перезарахуванням кредитів ЄКТС. «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу ТНУ Вернадського» (<https://is.gd/CLBVA1>). Дане положення визначає особливості організаційного забезпечення реалізації права на академічну мобільність, визнання результатів навчання здобувача вищої освіти університету в партнерській установі, права та обов'язки здобувачів вищої освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок оформлення документів за результатами навчання тощо. Інформацію про порядок реалізації права визнання ПРН та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності), аспірантам надають під час зустрічі з керівництвом університету та гарантом ОНП протягом першого місяця після їх зарахування. Усі правила та процедури чітко визначені, зрозумілі та доступні для ознайомлення на офіційному сайті університету. На даній ОНП, практики щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) не було. На думку ЕГ, з огляду на можливості сучасних технологій дистанційного навчання, доцільно посилити участь здобувачів цієї ОНП у програмах академічної мобільності - як зовнішньої, так і внутрішньої, забезпечивши умови для перезарахування та визнання отриманих ними результатів навчання.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в ЗВО, регулює «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, у ТНУ Вернадського» (<https://is.gd/I7iy1U>) та «Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ Вернадського» (<https://is.gd/pmNRIO>) у п. 9 «Порядок визнання результатів попереднього навчання та зарахування освітніх компонентів». Ці положення покликані впорядкувати процес визнання результатів навчання та гарантують здобувачам право формувати власну індивідуальну освітню траєкторію. Згідно з положенням, здобувачі можуть подавати заяву на визнання результатів навчання: якщо дисципліни розпочинаються з першого семестру - протягом першого місяця навчання, а для інших освітніх компонентів - у попередньому семестрі перед їх включенням до навчального плану. Ця можливість стосується як обов'язкових, так і вибірових дисциплін, обсяг яких не повинен перевищувати 10% від загальної кількості кредитів (годин) ОНП. Для визнання результатів здобувач подає заяву на ім'я директора навчально-наукового інституту, додаючи підтверджувальні документи (сертифікати, свідоцтва тощо). Спеціально створена комісія з питань визнання результатів неформальної та інформальної освіти визначає підсумкову оцінку за національною шкалою та шкалою ЕКТС. У разі позитивного рішення до індивідуального навчального плану вносяться дані про назву дисципліни, кількість годин/кредитів, оцінку (за обома шкалами) і підставу для визнання (витяг із протоколу). Після цього здобувач звільняється від вивчення відповідної дисципліни. Також передбачено можливість зарахування балів за окремі змістові модулі чи види самостійної роботи на основі результатів неформальної освіти, за умови надання відповідного сертифіката. Під час зустрічей зі стейкхолдерами ЕГ з'ясувала, що здобувачі обізнані про можливості визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. На даній ОНП, практики щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, не було. На думку ЕГ, враховуючи потенціал сучасних технологій дистанційного навчання, варто активніше залучати здобувачів даної ОНП до програм неформальної та інформальної освіти, створюючи умови для перезарахування й офіційного визнання здобутих ними результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зразкових практик за Критерієм 3 не виявлено. ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОНП «Психологія» за підкритеріями: 3.1, 3.2., 3.3, 3.4.

Недоліки

1. Здобувачі цієї ОНП не приймають участі у програмах академічної мобільності - як зовнішньої, так і внутрішньої. 2. Здобувачі даної ОНП не приймають участь у програмах неформальної та інформальної освіти.

Рекомендації

1. Керівництву ЗВО, гаранту та групі забезпечення ОНП починаючи з весняного семестру 2025-2026 н.р. але не пізніше початку 2026-2027 н.р. розробити план заходів по інформуванню та залученню здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти до можливості участі у програмах мобільності, неформальної та інформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів

навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес на ОП відповідає вимогам чинного законодавства і регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/v344v4mj>). На основі аналізу матриці відповідності (табл. №3 самозвіту), силабусів ОК (<https://bit.ly/47pdyOF>) ЕГ встановила, що форми та методи навчання і викладання здебільшого сприяють досягненню заявлених в програмі ПРН. Основними формами навчання є лекції, практичні та семінарські заняття, консультації, самостійна і науково-дослідницька робота. При визначенні форм і методів враховано дистанційний формат навчання. Зокрема під час огляду матеріально-технічної бази експертній групі продемонстровано платформу дистанційного навчання Google Classroom та її змістове наповнення та зазначено, що заняття проводяться за допомогою Google Meet. На зустрічі з НПП, здобувачами та випускниками ОП експертна група з'ясувала, що в освітньому процесі використовуються традиційні академічні проблемно-пошукові, практико-орієнтовані методи (метод проектів, мозковий штурм, ділові ігри, моделювання, кейс-метод) та інші інтерактивні, діалогічні методи, котрі активізують міждисциплінарні зв'язки. Також послуговуються STEM/STEAM/STREAM підходами до викладання психологічних дисциплін. Здобувачам пропонується широкий арсенал програмного забезпечення для обробки результатів дисертаційних досліджень (відповідь 5.6 на запит ЕГ), проте спеціалізоване програмне забезпечення для психологів відсутнє. Водночас в окремих силабусах нормативних дисциплін форми і методи загалом не вказані або є доволі збідненими (ОК5, ОК2, ОК4), у жодному силабусі не зазначаються елементи психологічного тренінгу. Поточний і підсумковий контроль здійснюється у формі заліків, екзаменів (усних і письмових), тестування. Здобувачі зазначили, що кожен з них має індивідуальний навчальний план (відповідь 3.1 на запит ЕГ), може вільно обирати тематику дисертацій, навчальні дисципліни (відповідь 3.2 на запит ЕГ), бази практики (відповідь 2.2 на запит ЕГ), долучатись до наукових заходів, які проводяться в ЗВО. На зустрічі ЕГ з керівником та менеджментом ЗВО зазначено, що навіть один здобувач може слухати обраний окремий ОК, однак жодного випадку вибору аспірантами одного року вступу різних вибірових ОК на ОП не було. Також на зустрічі з випускниками вільний вибір частини ОК підтверджений не був. Реалізацію студентоцентрованого підходу підтверджено на зустрічі ЕГ №5 з представниками студентського самоврядування, зустрічі з НПП, а також налагодженням активного зворотного зв'язку зі здобувачами у формі опитування (<https://bit.ly/47VALSb>). Однак запитання щодо задоволеності методами навчання і викладання в опитувальник немає. Перелік вибірових дисциплін і силабуси розміщені на офіційному сайті ЗВО (<https://bit.ly/47pdyOF>), що відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Процедура вибору вибірових дисциплін визначається Положенням про реалізацію здобувачами ВО права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3LHdto1>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На сайті ЗВО (<https://tnu.edu.ua/struktura/053-psixologiya-doktor-filosofi%D1%97/>) розміщено освітню програму «Психологія» (2025 р., 2024 р., 2023 р.), навчальні плани (2025 р., 2024 р., 2023 р.), силабуси обов'язкових та вибірових навчальних дисциплін. В ОП подана інформація про мету, основний фокус, особливості, програмні компетентності, ПРН, форму атестації та оцінювання. На ОП відсутні робочі програми як нормативні освітні документи. Однак цілі, зміст, ПРН та система оцінювання доводиться до здобувачів у формі розлогих силабусів, які розміщені в системі дистанційного навчання та на сайті ЗВО <https://tnu.edu.ua/struktura/053-psixologiya-doktor-filosofi%D1%97/>. Структура силабусу охоплює детальну інформацію про його розробника (в т.ч. його ел.адресу), назву і статус ОК (нормативний, вибіровий), рік і семестр початку навчання, кількість кредитів ЄКТС, вид підсумкового контролю, анотацію, мету та завдання вивчення дисципліни, пре- та постреквізити, форми та методи навчання, перелік компетентностей і ПРН, розгорнуту тематику та зміст дисципліни, відомості про організацію самостійної роботи аспірантів, питання з підготовки до практичних занять, технічне та програмне забезпечення (обладнання), політику дисципліни, систему оцінювання та рекомендовані джерела інформації. Проте значна частина силабусів не містять інформації про критерії оцінювання, а також не конкретизує за, що саме здобувач може отримати ту чи іншу кількість балів (зазначено лише максимальну кількість балів, яку можна отримати на семінарському занятті) (ОК2, ОК4). Програма педагогічної практики (ОК9) висвітлює її мету і завдання, очікувані ПРН, зміст практики та етапи її реалізації, форми і методи контролю, форми звітності (звіт і щоденник), захист та оцінювання практики з детальними критеріями й шкалою оцінювання. <https://drive.google.com/file/d/1THJvMMJinfC9rKcOuFXmc95xDYcmLys/view>. На зустрічі з НПП та здобувачами освіти з'ясовано, що останні отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання від викладача на початку вивчення навчальної дисципліни та впродовж всього періоду навчання. На зустрічі ЕГ з випускниками констатовано, що поточна аргументація оцінювання є цілком достатньою, а інколи навіть надмірно деталізованою. Здобувачі ВО зазначили, що система оцінювання є цілком зрозумілою і доволі прозорою, тому конфліктних ситуацій щодо об'єктивності оцінювання на ОП не виникало. Лише 5% опитаних респондентів, які брали участь в анкетуванні зазначили, що стикалися з випадками необ'єктивного оцінювання знань на ОП (<https://bit.ly/47VALSb>). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ продемонстровано платформу дистанційного навчання Google Classroom та її змістове наповнення (зокрема, електронний журнал оцінювання).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

На сайті університету оприлюднені напрями наукової діяльності закладу освіти <https://bit.ly/4oKrh8g>. У ЗВО функціонує рада молодих вчених <https://bit.ly/4hIrZk7>, спеціалізовані вчені ради, фаховий науковий збірник Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського <https://bit.ly/4qz1HF4>. Відповідно до п. 6.5. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів ВО ступеня доктора філософії та доктора наук у ТНУ ім. В.І. Вернадського «Здобувачі проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, терміни виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований термін захисту дисертації протягом нормативного терміну підготовки в аспірантурі». На кафедрі затверджена науково-дослідна тема «Соціально-психологічний супровід особистості в умовах суспільних трансформацій на 2023-2026 рр. <https://bit.ly/47JJwUI>. На сайті ЗВО розташоване положення про наукові гуртки (групи дослідження проблемних питань) ТНУ ім. В.І. Вернадського <https://bit.ly/4hNUOMm>, учасниками якого (відповідно до п. 1.2) є студенти, аспіранти, докторанти та молоді вчені кафедри. Дослідницька компонента ОНП реалізується через ОК1, ОК4, ОК6, ОК7. Водночас поєднання навчання і досліджень забезпечено через написання здобувачами дисертаційної роботи, участі у круглих столах та трьох щорічних міжнародних науково-практичних конференціях з психології <https://tinyurl.com/2dw3rfs2>. На жаль проходження педагогічної практики майже не передбачає реалізації дослідницької складової чи апробації емпіричної частини дисертаційної роботи. Також аспіранти позбавлені такої можливості через відсутність функціонування у ЗВО повноцінної психологічної служби. На зустрічі ЕГ №9 випускник зазначив, що долучення аспірантів до виконання наукових проєктів кафедри чи наукового керівника він не пам'ятає. На зустрічі ЕГ № 2 з авторами відомостей про самооцінювання завкафедрі повідомила про широку практику написання спільних тез і статей науковими керівниками та аспірантами. На зустрічі ЕГ № 7 з роботодавцями зазначено про корисність проведення Щорічного тижня психології, наголошено на започаткуванні в найближчому майбутньому спільної НДР щодо ментального здоров'я військовослужбовців і їхніх сімей (проф. Верголяс М.Р.). Заступник директора Бордянянського центру соціально-психологічної реабілітації населення навела приклад дослідження аспіранта О.Макарова з проблематики особливостей соціально-психологічної реабілітації військовослужбовців з пораненнями на базі її центру. Проф. Кононенко О.І. наголосила на важливості спільного проведення Літньої та зимової шкіл психолога. На зустрічі ЕГ № 8 директор бібліотеки зазначила, що аспірантам надається доступ до репозиторію, міжнародних баз даних (Scopus, Web of Science), передплачені періодичні наукові видання «Психологія і суспільство», «Психологічний вісник», добирається список літератури та УДК тощо. Кілька примірників наукових публікацій викладачів кафедри передаються в бібліотеку ЗВО.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Моніторинг освітньої програми, навчальних планів, силабусів навчальних дисциплін, програм практик з наступним удосконаленням ОНП у цілому регламентується Положенням про організацію освітнього процесу <https://tinyurl.com/v344v4mj>. Зокрема п.10.11 гласить «Як правило, програми навчальних дисциплін мають щорічно оновлюватися НПП кафедри, якому доручено викладання навчальної дисципліни». Водночас Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти <https://tinyurl.com/bddwuhth> регламентує здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП (п.4.3), а п. 6.2.4 Організація контролю навчально-методичного забезпечення дисциплін на кафедрі зобов'язує директорів ННІ, завідувачів кафедр, навчально-методичний відділ здійснювати контроль щорічно до початку навчального року. Результати оновлень змісту ОК з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду ОП і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень відображені у протоколах засідань кафедр і протоколах засідань робочої групи (відповіді 1.1 та 1.2 на запит ЕГ). На зустрічі ЕГ № 3 НПП підтверджена частота оновлення змісту ОК раз на рік. Чинником перегляду силабусів може стати проходження НПП стажування/підвищення кваліфікації, поява нових наукових публікацій, запити аспірантів, рекомендації працевластів, зміна соціокультурних реалій, запити регіонального ринку праці, результати зовнішнього чи внутрішнього моніторингу, зміна стандарту тощо. На зустрічі ЕГ №6 з адміністративним персоналом начальник навчально-методичного відділу Н.В. Салодь детально ознайомила з технологією, строками та процедурними особливостями оновлення змісту ОК. Порівняльна таблиця (аркуш змін) містить усі пропозиції зацікавлених осіб щодо змін/удосконалень в ОНП та відповідних ОК. Водночас ЕГ в окремих ОК виявила випадки тривалого неоновлення у силабусах рекомендованих аспірантам літературних джерел. Зокрема в ОК6 «Теоретико-методологічні проблеми в психології» (цикл професійної підготовки) найновішою основною літературою є джерело 2019 р., а усі решта ще старіші. В основній літературі ОК3 «Науковий дискурс української мови» (цикл загальної підготовки) лише 2 з 20 джерел опубліковані за 5 минулих років (окрім ж джерела 1976, 1993, 1994 року видання). Подібна ситуація й серед силабусів дисциплін вибірково циклу. У ВБ5, ВБ9, ВБ10 немає жодного рекомендованого видання у списку основних джерел, які б були опубліковані за останні 5 років. У ВБ7 наявне одне нове основне джерело із 9 рекомендованих. У ВБ3 наявні 4 нових джерела із 19 рекомендованих.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Політика інтернаціоналізації в ЗВО визначається Стратегією інтернаціоналізації Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського на 2025-2029 р. <https://bit.ly/3JkI3Mt>, котра регламентує інтернаціоналізацію освітньої та наукової діяльності та академічну мобільність суб'єктів освітнього процесу. Водночас Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу ТНУ ім. В.І. Вернадського (розділ 3) передбачає академічну мобільність у рамках міжнародних договорів <https://bit.ly/4nF3WUL>. У ЗВО функціонує навчально-науковий центр міжнародної освіти, який координує міжнародне співробітництво <https://bit.ly/4nBtbXW>. Підписано Угоди про академічну мобільність з University of Economy in Bydgoszcz, Poland;

University of Economics and Human Sciences in Warsaw, Poland; Technical University of Kosice, Slovakia, а також договори про співпрацю з іноземними ЗВО. Зокрема Угода про співпрацю між Академією економічної освіти Молдови та ТНУ ім. В.І. Вернадського (відповідь на запит ЕГ 2.1) передбачає обмін викладачами та дослідниками, спільні дослідження та публікації, обмін здобувачами ВО, обмін літературою та довідковими даними). На оргзустрічі ЕГ з гарантом встановлено, що інтернаціоналізація викладання і навчання здійснюється за рахунок участі викладачів у закордонних стажуваннях (Латвія 2024-2025, Польща 2020-2021, Румунія 2021), міжнародних тренінгах, публікаціях викладачів у виданнях, що входять до міжнародної наукометричних баз Scopus і Web of Science (Кудря І., Юлдашева Л., Дробот О., Гуйда О). На зустрічі №4 ЕГ зі здобувачами аспірантка Г. Непрель повідомила про досвід участі на громадських засадах у міжнародному дослідницькому проєкті (США 2023 р.) спільно зі своєю науковою керівницею. Інтернаціоналізації сприяє проведення трьох міжнародних науково-практичних конференцій: «Соціально-психологічні ресурси особистості в екстремальних умовах»; «Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень» (<https://tinyurl.com/2dw3rfs2> ; <https://tinyurl.com/53rdna8x>); «Євроінтеграційні процеси в Україні: історичні, культурні, політико-правові та психологічні аспекти». Також в рамках вивчення кожної ОК викладачі пропонують аспірантам базу сучасних іноземних джерел, яка розміщена у вільному доступі на сторінці кафедри <https://bit.ly/4936IzA> . На зустрічі ЕГ №8 з'ясовано, що курси англ. мови для всіх зацікавлених НПП ЗВО веде носій мови із США. На зустрічі №9 із випускниками відзначено запрошення на ОП візит-лекторів із Польщі. ЕГ на зустрічі 1 з'ясувала що Аспіранти ТНУ мають змогу брати участь у міжнародних програмах Горизонт, Еразмус+ про що їх інформує відділ аспірантури та відділ міжнародних зв'язків через офіційну сторінку і корпоративну пошту. Учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів в Університеті <https://tnu.edu.ua/struktura/biblioteka/> однак реальні приклади академічної мобільності чи закордонних стажувань аспірантів (хоча б в онлайн форматі) на ОП відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Незважаючи на те, що в окремих силабусах нормативних дисциплін форми і методи навчання загалом не вказані або є доволі збідненими (ОК5, ОК2, ОК4), однак на фокус-групах з НПП, здобувачами ВО та випускниками ЕГ з'ясувала, що це лише формальне недоопрацювання в конкретних документах, а в реальному освітньому процесі забезпечене застосування належного різноманіття методичних технік і прийомів. Відтак ЕГ вважає, що методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП «Психологія» в цілому сприяють досягненню заявлених в освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Учасники освітнього процесу своєчасно інформуються щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Реалізація ОП «Психологія» передбачає поєднання навчання і досліджень. Це забезпечено через написання здобувачами дисертаційної роботи, участь у науково-дослідницьких проєктах, функціонування наукових гуртків, проведення науково-практичних конференцій, круглих столів та ін. На ОП зміст силабусів та ОК загалом оновлюється щорічно, однак не завжди оновлюється рекомендована основна література. Водночас на сторінці кафедри (рубрика «Навчально-методична робота») НПП подають у вкладці «Перелік іноземних джерел до навчальних дисциплін третього рівня вищої освіти зі спеціальності «Психологія»» в рамках кожного ОК не менше 10 сучасних джерел іноземною мовою із активними електронними посиланнями. Також на сторінці кафедри у рубриці «Науково-педагогічні працівники» подані усі наукові та методичні публікації НПП за останні 5 років, котрими можуть послуговуватися здобувачі в освітньому процесі. Практика навчання і викладання на освітній програмі та забезпечення поєднання навчання і досліджень знаходяться в межах нормативних вимог. Особливо сильних сторін і взірцевих практик у контексті критерію № 4 не виявлено.

Недоліки

1. В окремих силабусах нормативних дисциплін форми і методи загалом не вказані або є доволі збідненими (ОК5, ОК2, ОК4), у жодному силабусі не зазначаються елементи психологічного тренінгу. Немає жодного запитання щодо задоволеності методами навчання і викладання в опитувальниках для здобувачів ВО. 2. Проходження педагогічної практики майже не передбачає реалізації дослідницької складової чи апробації емпіричної частини дисертаційної роботи. Також аспіранти позбавлені такої можливості через відсутність функціонування у ЗВО повноцінної психологічної служби. 3. Наявні випадки тривалого неоновлення у силабусах рекомендованих аспірантам літературних джерел. Зокрема в ОК6 «Теоретико-методологічні проблеми в психології» (цикл професійної підготовки) найновішою основною літературою є джерело 2019 р., а усі решта ще старіші. В основній літературі ОК3 «Науковий дискурс української мови» (цикл загальної підготовки) лише 2 з 20 джерел опубліковані за 5 минулих років (окрім ж джерела 1976, 1993, 1994 року видання). Подібна ситуація й серед силабусів дисциплін вибіркового циклу. У ВБ5, ВБ9, ВБ10 немає жодного рекомендованого видання у списку основних джерел, які б були опубліковані за останні 5 років. У ВБ7 наявне одне нове основне джерело із 9 рекомендованих. У ВБ3 наявні 4 нових джерела із 19 рекомендованих. 4. Реальні приклади академічної мобільності чи закордонних стажувань аспірантів (хоча б в онлайн форматі) на ОП відсутні.

Рекомендації

1. Доповнити та урізноманітнити до наступного перегляду ОНП форми і методи навчання та викладання у силабусах ОК5, ОК2, ОК4. Доповнити анкету призначену для виявлення рівня задоволеності якістю освітнього процесу з боку здобувачів ВО запитаннями спрямованими на з'ясування ефективності методів, засобів і технологій навчання та викладання. 2. Замінити до наступного перегляду ОП педагогічну практику (ОК9) на психолого-педагогічну практику та передбачити у ході її реалізації дослідницьку складову чи апробацію (елементи апробації) емпіричної частини дисертаційної роботи. 3. Відповідно до положення МОН України про організацію роботи психологічної служби в закладах вищої освіти започаткувати в Таврійському національному університеті роботу психологічної служби (впродовж року). 4. Оновити/осучаснити впродовж семестру у силабусах (ОК6, ОК3, ВБ5, ВБ 9, ВБ10, ВБ7, ВБ3 та ін.) список рекомендованої основної літератури. 5. Науковим керівникам залучати здобувачів ВО до напрацювань спільних заявок на виконання міжнародних науково-дослідних проєктів (впродовж року), а також організувати супровід щодо заповнення апікаційних форм для їхньої академічної мобільності чи закордонних стажувань (хоча б в онлайн форматі).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Контрольні заходи регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 7, п.п.7.5 - 7.8 <https://tinyurl.com/v344v4mj>), Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктор наук <https://tinyurl.com/2zf2be35>; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (п.4) <https://tinyurl.com/bddwuhth>, Порядком організації семестрового (підсумкового) контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання <https://tinyurl.com/uscnpwpr>, також критерії оцінювання відображені у силабусах <https://tinyurl.com/49vut6ks> (там же завчасно подається каталог вибіркових дисциплін). Загальне оцінювання здійснюється за результатами поточного та підсумкового контролю у вигляді екзаменів, заліків, та за результатами звітів педагогічної практики. Обов'язковим заходом є річне звітування про виконання індивідуального плану (із долученням списку публікацій). Інформація про форми контролю та критерії оцінювання доводиться до аспірантів на початку навчального семестру на першому занятті з дисципліни; через оприлюднення силабусів навчальних дисциплін, програм практики <https://tinyurl.com/49vut6ks>. Вимоги до оцінювання результатів практики, викладені у програмі практики, доводяться до відома аспірантів на установчих зборах перед початком практики, також розміщуються на сайті. Критерії оцінювання, разом із формами контролю (поточний, підсумковий, самоконтроль), забезпечують системне відстеження прогресу аспіранта і дозволяють оцінити, наскільки досягнуті конкретні РН на рівні окремої дисципліни та освітньої програми в цілому. Результати поточного контролю виставляються в журнал обліку навчальної роботи академічної групи/електронний журнал оцінювання (продемонстровано ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази), інформацію про результати поточного контролю здобувачі отримують під час навчальних занять. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти оприлюднюються заздалегідь на сторінці кафедри, сторінці відділу аспірантури. Водночас у НПП та аспірантів існує корпоративна пошта, створені гугл-класи, де вони отримують актуальну інформацію. Інформація про дату, час і місце проведення заліків та екзаменів відображається у розкладі навчальних занять. Здобувачі ВО та випускники (зустріч №4 і №9) зазначили, що система оцінювання є цілком зрозумілою і доволі прозорою, тому конфліктних ситуацій щодо об'єктивності оцінювання на ОП не виникало. Лише 5% опитаних респондентів, які брали участь в анкетуванні зазначили, що стикалися з випадками необ'єктивного оцінювання знань на ОП (<https://bit.ly/47VALSb>). Проте значна частина силабусів не містять інформації про критерії оцінювання, а також не конкретизує за, що саме здобувач може отримати ту чи іншу кількість балів (зазначено лише максимальну кількість балів, яку можна отримати на семінарському занятті) (ОК2, ОК4).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації здобувачів вищої освіти – публічний захист дисертаційної роботи регламентується Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук ТНУ імені В.І. Вернадського (розділ 6) <https://tinyurl.com/2zf2be35> та повністю відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія за третім освітньо-науковим рівнем, затвердженого Наказом МОН України № 646 від 20.07.2022 р. За ОНП (розділ 3. Форми атестації здобувачів ВО) <https://drive.google.com/file/d/1xopUce9GNCIwGmDEolsy4OxLjrUMHqS-/view> атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері

психології або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти. На резервній зустрічі з ЕГ гарант програми повідомила, що по завершенні даної ОП двоє аспірантів успішно захистили дисертацію у грудні 2023 року, ще двоє захистили дисертації у грудні 2024 року. На даний час п'ятий аспірант готовий до захисту у грудні 2025 р. Однак не усі аспіранти, які успішно склали освітню складову підготовки завершують аспірантуру захистом дисертації. Зі слів гарант лише двоє з восьми здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти завершують навчання в аспірантурі успішним захистом дисертації, що, зазвичай, зумовлюється їхніми суб'єктивними життєвими обставинами. Успішно захищені кваліфікаційні роботи розміщено в репозиторії університету, відкритий доступ до якого мають працівники та здобувачі ЗВО. ЕГ було надано посилання до репозиторію дисертаційних робіт здобувачів (відповідь 4.6 на запит ЕГ).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На запит ЕГ отримано (відповідь 3.1) копії індивідуальних навчальних планів аспірантів де чітко прописані такі аспекти: мета, завдання та очікувані результати дослідження; нормативні і вибіркові навчальні дисципліни із формами контролю (екзамен/залік) та розподілом за семестрами; регламентовані зміст та обсяг наукових робіт із зазначенням строків їх виконання; завершення підготовки у формі атестації аспіранта (захист у спеціалізованій вченій раді). Під час зустрічі з менеджментом ЗВО, НПП і здобувачами експертна група з'ясувала, що допустимий відсоток текстових збігів при написанні дисертаційних робіт становить 15%. Проте, це не регламентується нормативними документами ЗВО, а прийнято колегіально на засіданні кафедри (відповідь 5.2 на запит ЕГ). Опитування здобувачів показало, що вони обізнані про допустимий відсоток текстових збігів, що допускається в кваліфікаційній роботі, а інформування відбувається під час занять. На сайті ЗВО наявні нормативні документи, що регламентують систему організації і проведення контрольних заходів, а саме: Положення про організацію освітнього процесу в (розділ 7. Система моніторингу забезпечення якості освітньої діяльності; розділ 8. Розгляд апеляцій на результати складання іспитів) <https://tinyurl.com/v344v4mj> ; Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (розділ 6. Атестація здобувачів) <https://tinyurl.com/2zf2be35> ; Порядок організації семестрового (підсумкового) контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання <https://tinyurl.com/ycxnpwspw> ; Положення про організацію практики <https://tinyurl.com/bden9m62> ; ОНП <https://tinyurl.com/3x7jyh5w> ; Силабуси <https://tinyurl.com/49vut6ks> відображають форми контрольних заходів та критерії оцінювання; Графік освітнього процесу <https://tnu.edu.ua/aspirantura/> регламентує строки проведення контрольних заходів. Описані в цих документах процедури контролю доводяться до здобувачів на початку вивчення кожної дисципліни викладачами. Об'єктивність екзаменаторів і порядок оскарження результатів контрольних заходів врегульовують такі документи: Кодекс академічної доброчесності <https://tinyurl.com/2f63xvt5> , Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю <https://tinyurl.com/mryknce3> , Положення про центр медіації при психологічній службі ТНУ <https://tinyurl.com/4ws7d4uy> ; Положення про функціонування у ТНУ "Скриньки довіри" та "Електронної скриньки довіри" (<https://tinyurl.com/mrxdnf9e>); Положення про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій (<https://tinyurl.com/ynuww2fk>). Повторне складання екзаменів допускається не більше 2 разів з кожної ОК: один раз – викладачеві, другий – комісії. ЕГ пересвідчилася на зустрічах з НПП, студентським самоврядуванням і здобувачами ВО, що основні положення вище поданих нормативних документів рефлексуються усіма суб'єктами освітнього процесу. Випадків необ'єктивного оцінювання та/або оскарження результатів контрольних заходів на ОП не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

На зустрічі ЕГ з менеджментом ЗВО наголошено, що норми академічної доброчесності однаково застосовують як до здобувачів ВО так і до НПП. Зокрема останні при прийнятті на роботу підписують відповідну декларацію. Аналогічну декларацію підписують аспіранти <https://tnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/> . У ЗВО працює Комісія з питань академічної доброчесності. На загальноуніверситетському рівні проводять Тижні академічної доброчесності (двічі на рік), а на рівні викладання кожної ОК викладач на початку курсу ознайомлює здобувачів з викладеною у силабусі політикою дисципліни. Основні наукові результати здобувачів публікуються у фахових журналах, де кожна стаття отримує оцінку експертів і перевіряється на плагіат. На зустрічі ЕГ №2 автори відомостей про самооцінювання повідомили, що відреагували на зауваження попередньої ЕГ. У ЗВО наявний Кодекс академічної доброчесності <https://tinyurl.com/2f63xvt5>, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату <https://tinyurl.com/mwwpuhun>, Меморандум про співпрацю між ТНУ ім. В.Вернадського та Центром академічної етики та досконалості в освіті «Етос» <https://tinyurl.com/mr3879bu> та цілісна система дотримання академічної доброчесності. На зустрічі ЕГ №3 НПП зазначили про системну роботу з питань культури запозичень і

коректності цитувань в межах кожного ОК, а також окремих тематичних семінарів з академічної доброчесності <https://tinyurl.com/53rdna8x>. Особлива увага до цих питань відводиться в межах вивчення ОК5 «Правові механізми дотримання академічної доброчесності та захисту інтелектуальних прав». На зустрічі ЕГ №4 і №5 представники студентського самоврядування і здобувачі вищої освіти проявили належний рівень обізнаності з питань недопустимості списування, плагіату, недостовірності наукових даних тощо. На зустрічі ЕГ №6 заввіділу організаційно-виховної роботи проінформувала про недавні заходи щодо обговорення питань академічної доброчесності і плагіату у контексті Доби ШІ. На зустрічі ЕГ №8 голова Комісії з питань академічної доброчесності О. Бессараб і відповідальна особа за перевірку академічних текстів на наявність плагіату Н. Добрянська наголосили на нульовій толерантності до плагіату, жорсткій перевірці видавництвом ЗВО усієї друкованої продукції, що рекомендується до друку, застосуванні ліцензованих інструментів перевірки текстів Unicheck (<https://tinyurl.com/tuw7b62x>), StrikePlagiarism <https://tinyurl.com/5n7y63rk>, проведенні загальних просвітницько-виховних заходів (наприклад у жовтні 2025 р. «Академічна доброчесність і цифрова ера», спікер А. Доценко). Незважаючи на те, що на цій ОП випадків порушення норм академічної доброчесності не виявлено. Однак наведені приклади відрاهувань з числа студентів здобувачів інших рівнів освіти за грубі порушення норм доброчесності. На зустрічі ЕГ № 9 з випускниками також підтверджено належну увагу з боку наукових керівників і гаранта ОП до питань академічної доброчесності у процесі здійснення та фіксування результатів експериментальної частини дослідження.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Форми контрольних заходів регламентуються низкою нормативних документів закладу. У ЗВО та на ОП «Психологія» визначені чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Однак окремі силабуси не містять інформації про критерії оцінювання, а також не конкретизують, за що саме здобувач може отримати ту чи іншу кількість балів. В університеті проводяться заходи з розвитку наукової культури та підвищення академічної етики. Загалом питання дотримання академічної доброчесності вирішуються на системному рівні й охоплюють як аспекти профілактики недоброчесної поведінки через просвітницько-виховну роботу, аспекти контролю та моніторингу освітнього процесу, аспекти санкційної політики при грубому порушенні чи повторних проявах академічної недоброчесності. Практика проведення контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти знаходяться в межах нормативних вимог. Особливо сильних сторін і взірцевих практик у контексті критерію № 5 не виявлено.

Недоліки

1. Частина силабусів (ОК2, ОК4) не містять інформації про критерії оцінювання, а також не конкретизують, за що саме здобувач може отримати ту чи іншу кількість балів (зазначено лише максимальну кількість балів, яку можна отримати аспірант на семінарському занятті).

Рекомендації

1. Доповнити до наступного перегляду ОП силабуси ОК2, ОК4 інформацією про критерії оцінювання, а також конкретизувати за, що саме здобувач може отримати ту чи іншу кількість балів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

У таблиці 2 «Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам» самозвіту подано 8 позицій серед яких 6 освітніх компонентів (75%) забезпечується штатними працівниками, а 2 (25%) - сумісниками. При цьому 8 освітніх компонентів (100%) забезпечується НПП з науковим ступенем (однак із них лише 37,5% психологічних наук). Чотири ОК (50%) забезпечується докторами наук (три із них – психологічних). Отож базова освіта та/або науковий ступінь НПП відповідають змісту ОК, які вони викладають. Крім того в усіх залучених НПП стаж роботи

становить від 10 до 23 років. Аналіз змісту табл.2 самозвіту ЗВО дав змогу констатувати, що в однієї НПП, яка забезпечує ОК5 на даній ОП немає 5 публікацій у фахових виданнях за останні 5 років. Під час резервної зустрічі з'ясовано, що з технічних причин табл.2 самозвіту сформована ЗВО не у повному обсязі, а тому надано ЕГ її доповнені частини (відповідь 5.4 на запит ЕГ), які дали змогу впевнитися у наявності фахових публікацій. Відрадно, що у восьми залучених до реалізації НПП сукупно наявні 7 публікацій, що належать до наукометричних баз Scopus та Web of Science, а також декілька монографій (Дробот О., Біла І.), навчальних посібників (Досенко А., Костюченко О.) тощо. На сайті кафедри психології, філософії та суспільних наук наявне своєрідне розгорнуте наукове портфоліо зі здобутками кожного НПП <https://tinyurl.com/yu65cymt>. Зокрема можна пересвідчитися не лише у високій публікаційній активності (як науковій так і методичній), а й належному стажуванні НПП (не менше 6 кредитів ЕКТС впродовж 5 років) як в Україні так і за кордоном (усі викладачі), участі в НДР (Біла І.), а також практичній професійній діяльності за спеціальністю (Дробот О., Біла І.). Відтак задіяні до реалізації ОНП НПП відповідають вимогам пунктів 37 і 38 Ліцензійних умов.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору регламентуються Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників <https://tinyurl.com/ys86459j> та укладанням з ними трудових договорів (контрактів). Зокрема, у зазначеному положенні чітко сформульовані конкурсні засади заміщення посад НПП (п.2), прийом документів на участь в конкурсі (п.3), порядок формування та завдання конкурсної комісії (п.4), кваліфікаційні вимоги до претендентів (п.5), попереднє обговорення та розгляд кандидатур претендентів у трудових колективах (п.6), розгляд кандидатур претендентів вченою радою (п.7), укладання трудового договору (контракту) (п.8). Також на сайті доступне Положення про контракти ректора з НПП <https://bit.ly/49Fej7z>. На сайті ЗВО наявна окрема інформаційна сторінка «Проведення конкурсу на вакантні посади» <https://tnu.edu.ua/provedennya-konkursu-na-vakantni-posadi/> На організаційній зустрічі з гарантом та зустрічі №6 ЕГ з адміністративним персоналом встановлено, що при доборі викладачів на ОП першочергово керуються відповідністю їхньої кваліфікації і професійних здобутків тим програмним результатам навчання і відповідним компетентностям, котрі покликані формувати ОК, які вони викладатимуть. Професійна відповідність встановлюється на кафедрі, зокрема гарантом і завкафедри, а нормативна – перевіряється відділом кадрів. Зазначено основні етапи та процедури конкурсу на заміщення посад НПП. Начальник планово-економічного відділу ЗВО зазначив, що ЗВО забезпечує оприлюднення на офіційному сайті інформації про порядок оголошення та проведення конкурсу, кваліфікаційні вимоги до кандидатів, перелік та строки подання документів. Визначені процедури конкурсного відбору дають змогу забезпечити потрібний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації освітньої програми При продовженні контракту з чинним НПП також враховуються попередні здобутки та рейтинг викладача, що регламентується Положенням про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і навчально-наукових інститутів <https://tinyurl.com/2fbbt83t>. ЕГ вважає, що Процедури конкурсного добору є прозорими та недискримінаційними.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Позитивним аспектом є те, що НПП залучені до ОП є професіоналами-практиками, а також учасниками професійних і громадських об'єднань (Дробот О. – член Української асоціації організаційних психологів та психологів праці; Біла І – вчений секретар відділення психології та спеціальної педагогіки НАПН України, а також член Українського інституту дослідження щастя; Мітіна С – член асоціації соціальної та політичної психології) <https://tinyurl.com/yu65cymt>. Під час фокус-групи ЕГ з НПП (зустріч №3) встановлено, що НПП запрошують працевлагодотворення проведення тренінгів, майстер-класів і аудиторних занять. Зокрема в проф. І. Біла проводила спільну відкриту лекцію з очільницею лабораторії Інституту психології ім. Г.С. Костюка. Завкафедри запрошувала на гостьові лекції таких осіб: майора медичної служби Майю Верголяс, практичного психолога Королькову-Дітковську Інну, ветерана-засновника рекреаційного терапевтичного проекту С. Величанського та інших практиків, зустрічі з якими відображені на сторінці кафедри. В рамках щорічної «Школи психології» здобувачам пропонується цілісна програма майстер-класів провідних психологів-практиків. Відповідь на Запит ЕГ №2 охоплює 10 укладених договорів про співпрацю з профільними установами та організаціями: Київським обласним центром зайнятості, Державним закладом післядипломної освіти «Академія фінансового моніторингу», Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України та ін. На зустріч ЕГ №7 з роботодавцями з'ясовано, що до реалізації цілей ОП долучаються практики Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення. Зокрема на його базі аспірант з даної ОП О. Малахов здійснює своє дослідження. Проф. М. Верголяс зазначила, що як чинний медик ЗСУ проводила для аспірантів семінари з надання психологічної допомоги військовим (здобувачі підтвердили цей факт на фокус-групі з ЕГ №4). Проф. Л. Калмикова залучалася до наукового консультування здобувачів. Проф. О. Кононенко брала участь у спільних круглих столах, а також Літній і зимовій школі психолога. Роботодавці підтвердили, що беруть участь у розширених засіданнях кафедри для удосконалення ОП, надають рецензії/відгуки, висловлюють свої рекомендації щодо внесення необхідних змін, які, зазвичай, враховуються (див. запит ЕГ №1). Також роботодавці надають змогу здобувачам проходити практику на базі своїх організацій. Подібний досвід співпраці підтвердили ЕГ й інші роботодавці і професіонали-практики на відкритій зустрічі, а саме: проф. В. Семиченко, проф. В. Бочелюк, проф. О. Лозова, ст.наук.сп. лабораторії психології творчості Інституту психології ім. Г.С. Костюка Ю. Гулько, президентка ТОВ «Академія професійного розвитку» та ін. На зустрічі ЕГ зі здобувачами

ВО та випускниками, констатовано, що їм найбільше запам'яталися зустрічі з практиками та експертами галузі психології у формі щорічних міжнародних конференцій, а також «Тиждень психології» на базі ТНУ. Окремо відмітили цікаву зустріч з військовим медиком Майєю Верголяс і психологом-практиком з Польщі.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток НПП та його заохочення регламентується такими документами: Положення про преміювання наукових і науково-педагогічних працівників, які публікують праці у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science <https://bit.ly/4ovPvDM> ; Положення про організацію та проведення відкритих занять <https://bit.ly/3LzLfV3> ; Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності НПП, кафедр і навчально-наукових інститутів <https://bit.ly/4nLJbqD> ; Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників <https://bit.ly/3LpjL4x> . На сайті ЗВО є інформативні сторінки Центру підвищення кваліфікації <https://bit.ly/47tRTVy>, сторінка «Професійний розвиток» із переліком лекцій і семінарів <https://bit.ly/3Lsb49B> , сторінка «Атестація педагогічних працівників» <https://bit.ly/3XdDA1d> , а також у вільному доступі розташовані результати рейтингового оцінювання НПП за 2024-2025 н.р. <https://bit.ly/49FRa4V> . Реальні показники стажувань / підвищення кваліфікації (із зазначенням сертифікатів) відображені на сторінці кафедри у професійному портфоліо НПП <https://tnu.edu.ua/professorsko-vikladackii-sklad-pp/>. Приємно констатувати, що НПП мають змогу стажуватися як у вітчизняних організаціях так і за кордоном, а їх показники в декілька разів перевищують мінімальну норму (6 кредитів ЄКТС). У ЗВО застосовуються моральні й матеріальні заохочення: оголошення подяки; нагородження грамотою, преміювання, представлення до державних нагород, присвоєння почесних звань, відзначення державними преміями, знаками. На фокус-групі ЕГ з менеджментом ЗВО (зустріч №1) зазначено, що відділ підвищення кваліфікації НПП як окрема структурна одиниця покликана здійснювати цей процес на системному рівні: щорічний збір інформації та заявок НПП (жовтень); складання плану і графіку (грудень); диференціювання закордонних, національних і внутрішніх програм; контроль і облік. Підвищення кваліфікації здійснюється через систему конференцій, проведення відкритих лекцій, фінансування відряджень та часткову або повну компенсацію стажувань в інших установах. В кінці року задіюється система рейтингування викладачів. Заохочення: преміювання за опублікування статей категорії «А», преміювання за високі бали у системі внутрішнього рейтингування, безкоштовне опублікування навчально-методичних матеріалів, квотне безкоштовне публікування статей у фахових виданнях університету. На фокус-групі ЕГ з НПП (зустрічі №3) викладачі зазначили, що практикується розсилка по корпоративній пошті з різними пропозиціями проходження стажувань. Двічі на рік є змога безкоштовно опублікувати статті у фаховому віснику, отримати відшкодування витрат на статті категорії «А». Як заохочення НПП отримували грамоти від університету, КМДА, районної держадміністрації, подяку від міського голови. Гарант премійована за результатами рейтингування. На зустрічах ЕГ №6, 8 бухгалтер і директор центру підвищення кваліфікації навели приклади програм підвищення кваліфікації, а також їх фінансування.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

На ОП 6 освітніх компонентів (75%) забезпечується штатними працівниками, а 2 (25%) - сумісниками. При цьому 8 освітніх компонентів (100%) забезпечується НПП з науковим ступенем (однак із них лише 37,5% психологічних наук). Чотири ОК (50%) забезпечується докторами наук (три із них – психологічних). Отож кваліфікація (базова освіта та/або науковий ступінь) НПП безумовно відповідають змісту ОК, які вони викладають. Однак ЕГ вважає, що з метою більш детального врахування предметного поля психології при викладанні циклу дисциплін загальної підготовки (скажімо ОК1, ОК4) доречно було б залучити хоча б одного/двох НПП психологічного профілю, які б викладали “Філософію психології” чи/та “Інформаційні технології у психологічних дослідженнях”. Система матеріального та нематеріального заохочення НПП головню базується на основі результатів щорічного рейтингового оцінювання НПП <https://bit.ly/49FRa4V> , котрі знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО. Прикметно, що рейтинг комплексно охоплює результати науково-навчальних інститутів, кафедр та кожного НПП зокрема. Практика реалізації вимог до критерію №6 «Людські ресурси» значним чином перебуває у межах нормативних вимог. Особливо сильних сторін і взірцевих практик у контексті критерію № 6 не виявлено. ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОНП «Психологія» за підкритеріям: 6.1, 6.2., 6.3, 6.4.

Недоліки

Серед НПП, які забезпечують реалізацію освітньої складової ОНП відповідно до стандарту підготовки психологів, наявні тільки три психологи, що становить лише 37,5% від загального обсягу викладачів.

Рекомендації

Збільшити частку осіб з базовою психологічною освітою та / або вченим званням кандидата/доктора психологічних наук у структурі НПП, які залучені до підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні ресурси ТНУ імені В.І. Вернадського в цілому забезпечують досягнення цілей, визначених ОНП. Огляд матеріально-технічної бази надав можливість членам ЕГ пересвідчитись, що для реалізації ОП використовуються аудиторії для проведення занять які обладнано сучасними меблями та ТЗН, спортивні зали, бібліотека, гуртожиток, медичний пункт тощо. У навчальних приміщеннях ЗВО є безкоштовний доступ до мережі Інтернет, Wi-Fi, що з'ясовано під час фокус груп, зокрема зі здобувачами. Для комфортного проживання здобувачів є гуртожитки, які обладнані кухнею, душовими, пральнею, санвузлами, укриттям. Під час відео зустрічі директором бібліотеки зазначено, що до послуг здобувачів: наукова бібліотека <https://tnu.edu.ua/struktura/biblioteka/> яка має безкоштовний доступ до міжнародних електронних баз даних, функціонує репозитарій для розміщення наукових праць і методичних матеріалів, читальна зала, здійснюється оновлення навчально-методичної, наукової літератури. Під час відео зустрічі, здобувачами зазначено, що вони користуються каталогом електронних посилань на наукові джерела, який є на кафедрі. Також, під час зустрічі ЕГ пересвідчилася, що здобувачі не поінформовані про можливість вільного та безоплатного доступу до міжнародних електронних баз даних. В ЗВО розроблено Положення про організацію та користування корпоративною електронною поштою, що функціонує в домені tnu.edu.ua. <https://tnu.edu.ua/normativni-dokumenti-osvitnogo-procesuuniversitetupolozenna/>. Під час фокус груп здобувачі підтвердили, що комунікація з викладачами, гарантом ОНП, науковими керівниками відбувається через корпоративну пошту. Інформаційне, навчально-методичне забезпечення та силабуси ОК ОНП розміщено на сайті кафедри (<https://tinyurl.com/49vyr6ks>), що підтверджено під час фокус груп зі здобувачами. Проте, під час ретельного вивчення силабусів обов'язкових та вибіркокових ОК ОНП, членами ЕГ виявлено недостатню кількість сучасних закордонних джерел, які б дали змогу посилити освітньо-наукову складову.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час відео зустрічей з адміністрацією ЗВО, НПП, здобувачами вищої освіти, ЕГ пересвідчилася, що ТНУ імені В.І. Вернадського забезпечує безоплатний та вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, зокрема до: навчально-методичного забезпечення, навчальних аудиторій, комп'ютерних класів, наукової бібліотеки, міжнародних баз даних. ЗВО організовує наукові дослідження через співпрацю з іншими науковими установами, а також створює умови для дистанційного навчання через електронну платформу (Google Classroom), онлайн-курси та матеріали, що підтверджено під час фокус груп зі здобувачами та НПП. У вільному доступі для здобувачів розміщено ОНП (<https://tnu.edu.ua/profil-osvitnih-program/>), силабуси навчальних дисциплін (<https://tinyurl.com/49vyr6ks>); розклад (<https://tnu.edu.ua/rozkladizanyat/>), графік освітнього процесу (<https://tnu.edu.ua/grafikiosvitngo-procesu/>), розроблені викладачами кафедри навчальні та наукові праці (<https://tinyurl.com/v97c9juw>). Під час фокус груп здобувачами підтверджено функціонування Ради молодих вчених і активну участь у ній представника аспірантів ОНП «Психологія». Разом із тим ЕГ констатує недостатню поінформованість здобувачів ОНП про можливості доступу до міжнародних інформаційних ресурсів наукової бібліотеки, що було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами та органами студентського самоврядування.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

У ТНУ імені В.І. Вернадського освітнє середовище дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів. Так, до послуг здобувачів безоплатний доступ до лекційних аудиторій, кабінету медіації а також до мережі Internet, Wi-Fi, освітньо-наукових онлайн-ресурсів, зокрема: цифрового репозитарію наукових праць, електронного каталогу джерел, що є на кафедрі, що підтверджено під час фокус груп зі здобувачами. Дотримання прав і норм фізичної,

психологічної, інформаційної та соціальної безпеки регламентовано Положенням про протидію булінгу, мобінгу та сексуальним домаганням <https://tinyurl.com/3fs8xemz>, Стратегії розвитку ТНУ <https://tinyurl.com/4z5x6mz5>. В ЗВО проводяться інструктажі з охорони праці та пожежної безпеки, здійснюється профілактична робота щодо поведінки у надзвичайних ситуаціях <https://tinyurl.com/2uk7uzk4>; <https://tinyurl.com/5yc57x89>. Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ пересвідчилася, що приміщення навчального корпусу обладнані АПП та первинними засобами пожежогасіння, є облаштоване найпростіше укриття. Також, укриття є в гуртожитку, проте міцність його є меншою ніж кількість здобувачів, які мешкають у гуртожитку і мешканців сусідніх будинків. Крім того укриття недостатньо забезпечено питною водою, аптечка знаходиться не в укритті, а у чергового. Підтримка ментального здоров'я учасників освітнього процесу ЗВО здійснюється практичним психологом у функції якого входить моніторинг психологічного клімату, консультування, психологічна просвіта, реагування на кризові ситуації, проведення заходів щодо психологічної підтримки тощо. Проте, під час фокус груп, зокрема із допоміжними структурними підрозділами, психологом зазначено про великий обсяг навантаження на неї та потребу у створенні психологічної служби, що дозволило б ввести додаткову одиницю та покращити якість надання послуг. Також, під час фінальної зустрічі проректором підтверджено велике навантаження на психолога та зазначено, що це питання потребує поступового вирішення. ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує здобувачів вищої освіти освітньою, організаційною, соціальною консультативною, інформаційною підтримкою, що регламентована Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ, а також низки інших документів, оприлюднених на сайті Університету <http://tnu.edu.ua/dokumenti-universitetu>, та Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктор наук <https://tinyurl.com/2zf2be35>. Інформаційна підтримка здобувачів здійснюється під час: особистого спілкування на заняттях, консультацій, за допомогою листування через корпоративну пошту та через групи у Viber. До послуг здобувачів офіційна інтернет-сторінка університету, інститутів "TNU INFO" і кафедри на яких розміщується інформація. Освітня та консультативна підтримка здобувачів здійснюється НПП під час консультацій, проведення аудиторних занять, через листування, що підтверджено здобувачами та НПП під час фокус груп. Організаційна підтримка здійснюється гарантом ОНП, завідувачем аспірантури та докторантури. Соціальна допомога здійснюється шляхом надання під час навчання житлом; створення зручного графіка оплати освітніх послуг; надання психологічної допомоги (онлайн) <https://tinyurl.com/5yc57x89>. Під час фокус груп, зокрема зі здобувачами зазначено, що з ними проводилося опитування щодо задоволеності якістю здійснення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної підтримки, проте не всі беруть в ньому участь але знають, що воно існує.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Право на освіту особам із особливими освітніми потребами гарантовано ЗУ «Про вищу освіту», ЗУ «Про освіту», Конвенцією про права осіб з інвалідністю тощо. В ТНУ частково створено умови щодо реалізації гарантованих прав для осіб із ООП, зокрема в контексті доступності до приміщень, а саме: у наявності пандус, ліфт, санітарна кімната, дублювання деяких вивісок шрифтом Брайля. Також в ЗВО розроблено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення <https://tinyurl.com/mre59s7b>, який визначає дії працівників Університету щодо забезпечення зручності та комфортності перебування в ЗВО осіб із ООП, а також створення умов для якісного їх обслуговування працівниками. Порядок розміщено у вільному доступі на сайті ЗВО. Разом із тим ЕГ констатує, що сайт ЗВО не адаптовано для потреб осіб із порушеннями зору, що унеможливило отримання ними інформації щодо наявності психолого-педагогічного супроводу. Також, ретельно вивчивши Порядок <https://tinyurl.com/mre59s7b>, ЕГ відмічає некоректну, стигматизуючу термінологію щодо осіб із ООП, зокрема у п. 3.2 «особа з обмеженим слухом», п.3.3 «користувач візка», «інвалідний візок». Ці факти свідчать про недостатній рівень реалізації інклюзивного підходу у діяльності ЗВО, відсутність належного розуміння сучасних гуманістичних підходів та про потребу оновлення нормативної бази закладу відповідно до етичних і правових стандартів.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ТНУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, що регламентуються Наказом ректора «Про упередження корупційних відносин між учасниками навчального процесу» № 111-ОД від 09.06.2017р. <https://tinyurl.com/y36bhj5e> ; Антикорупційною програмою ТНУ імені В.І. Вернадського <https://tinyurl.com/33p875ph>; Положенням про протидію булінгу, мобінгу та сексуальному насильству <https://tinyurl.com/3fs8xemz>, Положенням про центр медіації <https://tinyurl.com/4ws7d4uy>. В ЗВО проводиться опитування здобувачів вищої освіти щодо запобігання можливим проявам корупції, результати розміщено на сайті ТНУ <https://tinyurl.com/munykxrk>. Також, у здобувачів, у випадку виникнення корупційної ситуації, є можливість

повідомити про це через анонімну поштову скриньку <https://tnu.edu.ua/skrinka-doviri/>. В ЗВО створено «Центр медіації», діяльність якого регламентована Положенням <https://tinyurl.com/4ws7d4uy> і спрямована на вирішення конфліктів типу «студент-студент», «студент-викладач». Центр працює на безоплатній основі. Під час відео зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, за час реалізації ОНП конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, не виникало. За результатами фокус груп ЕГ дійшла висновку, що здобувачі обізнані з процедурою вирішення конфліктних ситуацій, академічною доброчесністю та протидією боулінгу та цькуванню.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм Аналіз документації за критерієм 7 показав, що вимоги підкритеріїв 7.4; 7.6; 7.6 виконано повністю. Позитивним є щорічне оновлення матеріально-технічної бази та бібліотечних фондів. Вирішальними при оцінюванні стали виявлені недоліки в контексті підкритерію 7.2, 7.1, зокрема необізнаність здобувачів щодо послуг, які надаються науковою бібліотекою, зокрема: можливості доступу до міжнародних інформаційних баз та поодинокість використання закордонних джерел в ОК ОНП; 7.5. недоступність сайту ЗВО для осіб із порушеннями зору, використання у локальних документах ЗВО застарілої термінології щодо осіб із ООП, 7.3 невідповідність чинним нормам забезпеченості найпростіших укриттів ЗВО питною водою. ЕГ встановила, відповідність критерію 7 рівню В, з недоліками, які можна усунути протягом короткого часу.

Недоліки

1. Відсутність одного з аспектів забезпечення доступності ЗВО для навчання осіб із особливими освітніми потребами, зокрема у контексті доступу до інформації на сайті ТНУ. 2. Потребують оновлення п. 3.2, 3.3 Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. 3. Необізнаність здобувачів щодо послуг, які надаються науковою бібліотекою, зокрема: можливості доступу до міжнародних інформаційних баз. 4. Невідповідність вимогам облаштування найпростіших укриттів у ЗВО, зокрема п.3 розділу IV наказу МВС України від 09.07.2028 №579 щодо наявності необхідної кількості питної води (2л на добу на одну людину) та засобами надання першої домедичної допомоги.

Рекомендації

1. Оновити до кінця 2025-2026 навчального року Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема, у п. 3.2, 3.3 використовувати загальноприйнятну європейську термінологію щодо осіб з ООП, «особа з порушеннями слуху», «крісло колісне», «особа на кріслі колісному». 2. Забезпечити протягом 2026-2027 років доступність до освітнього процесу осіб із ООП відповідно до вимог універсального дизайну, зокрема: зробити сайт повністю доступним для людей із порушеннями зору; розмістити системи тактильної навігації та маркування для кращої орієнтації осіб із порушеннями зору; організувати дублювання інформації жестовою українською мовою. 3. Започаткувати у 2026-2027 навчальному році серію заходів (вебінарів /тренінгів) щодо популяризації серед здобувачів можливості користування послугами наукової бібліотеки зокрема міжнародними інформаційними базами даних. 4. Забезпечити найпростіші укриття необхідною кількістю питної води з розрахунку 2л на одну особу на добу та аптечками, які є доступними для населення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В ЗВО наявна чітка та послідовна процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що регламентується Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм <https://tinyurl.com/39nbezup>; Положенням про організацію освітнього процесу в ТНУ <https://tinyurl.com/v344v4mj>, Положенням про Раду якості освіти <https://tinyurl.com/4spem3xs>; Методичною інструкцією «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм У ТНУ»

(<https://tinyurl.com/3c6w5eee>). Моніторинг ОНП здійснюється щорічно у формах її оновлення або модернізації за ініціативою і пропозицією гаранта та викладачів, які її реалізують, а також пропозицій аспірантів ОНП і роботодавців. Аналіз виконання ОНП проводиться за підсумками семестру, розглядається на засіданнях кафедри та Ради якості освіти Університету. ОНП «Психологія» розроблена і затверджена у 2019 році (пр. №5 від 17.01.19р.) та затверджена Вченою Радою ТНУ (пр. №16 від 20.05.2022р.), введено в дію Наказом № 17-02 від 20.05.2022р. У 2022 році було внесено зміни в ОНП відповідно до освітнього стандарту зі спеціальності 053 Психологія за третім освітньо-науковим рівнем. У 2023р. було внесено структурні зміни згідно оновленого положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм від 29.11.22. Всі зміни затверджено Вченою Радою та введено в дію наказом. Узагальнена таблиця рекомендацій та пропозиції стейкхолдерів за 2024р, 2025р., а також інформація щодо їх врахування під час перегляду ОНП завантажено до системи НА. Так, було внесено зміни, зокрема конкретизовано мету ОНП та уточнено її основний фокус, особливості, доповнено список літератури та розділ «Придатність до працевлаштування» переліком посад з урахуванням професійного стандарту на відповідну групу професій, змінено назви вибіркокових дисциплін, відображено у протоколі зас.роб. гр. № 1 від 24.01.25 р., пр. засід. каф. №7 від 27.01.25р., №10 від 17.04.25р. наданих на запит ЕГ від 28.10.25. Під час фокус груп ЕГ впевнилася, що в ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі є учасниками процесу забезпечення якості та періодичного перегляду ОП під час засідань робочих груп щодо її періодичного моніторингу; проведення опитування (анкети здобувачів щодо якості освітнього процесу надано на запит ЕГ від 28.10.2025). Під час відео зустрічі здобувачами підтверджено таку участь, зокрема аспірант третього року навчання є членом робочої групи та членом Ради молодих вчених та має можливість надавати узагальнені пропозиції та рекомендації щодо якості ОНП та освітнього процесу в цілому. Також, зазначено, що пропозицій щодо покращення ОНП від аспірантів не надходило. В ЗВО проводяться періодичні опитування шляхом заповнення паперових форм (надано на запит ЕГ від 28.10.25 до НА) та/або в електронному вигляді, далі узагальнюються та презентуються (<https://tinyurl.com/4zzmj3ev>). Так, ЕГ ретельно проаналізувавши результати опитування здобувачів, констатує, що переважна більшість аспірантів (16 осіб) зазначають, що не беруть участі в оновленні ОНП за якою навчаються та не мають пропозицій щодо її покращення, що підтверджено під час відео зустрічі. Отже, Це свідчить, що динаміка змін в ОНП відбувається без пропозицій здобувачів. Анкети розробляються навчально-методичним відділом та кафедрою. Під час резервної зустрічі, представниками навчально-методичного відділу зазначено, що зміст анкет періодично переглядається, а результати обробляються за допомогою технічних засобів і далі розподіляються за рівнем вищої освіти, курсами, спеціальностями тощо та передаються на факультети, натомість гарант ОНП зазначила, що складає та обробляє анкети вручну.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У ТНУ роботодавці залучаються до періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості шляхом участі у: рецензуванні опису освітньої програми та навчального плану, надання баз для проведення наукових досліджень, круглих столах, засіданнях робочої групи, зустрічах зі стейкхолдерами як очними так і онлайн, де роботодавці діляться думками щодо підготовки майбутніх науковців, висловлюють побажання щодо внесення змін до ОНП. Під час фокус груп зі стейкхолдерами (роботодавцями) члени ЕГ переконалися, що останні залучені до процесу періодичного перегляду ОНП через надання баз для наукових досліджень, обговорення змісту підготовки, участі у засіданнях робочої групи, врахування пропозицій щодо оновлення тем ОК ОНП. Так, за пропозиціями роботодавців внесено зміни: в ОК7, ОК8 у контексті необхідності забезпечення сучасної дослідницької практикою орієнтованої підготовки аспірантів; в основний фокус ОНП; в опис придатності до працевлаштування. Також, під час зустрічі, роботодавці підтвердили, що беруть участь в опитуваннях. Проте ЕГ констатує відсутність у вільному доступі на сайті факультету та кафедри узагальнених результатів опитування стейкхолдерів (роботодавців) щодо якості ОНП «Психологія». Отже, співпраця зі стейкхолдерами переважно проходить у вигляді участі у сумісних заходах, зустрічах на засіданнях робочих груп, рецензуванні, проведенні спільних наукових конференцій.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП. Збір інформації щодо професійної діяльності випускників здійснюється гарантом ОНП та кафедрою через: анкетування випускників (<https://tinyurl.com/2wvd6sxd>), Раду випускників ТНУ (<https://tinyurl.com/yc8dd6hd>). На кафедрі, відбувся захист трьох дисертаційних досліджень, що надало можливість науковцям продовжувати навчання в докторантурі та працевлаштуватися за фахом (<https://tinyurl.com/4pe82uab>; <https://tinyurl.com/59t67msb>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Політика ЗВО щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є публічною та відкритою для всіх зацікавлених сторін. В ТНУ внутрішня система забезпечення якості вищої освіти регламентована Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ТНУ імені В.І. Вернадського (<https://surl.li/bkwlc1>). В ЗВО створено Раду з якості, діяльність якої регламентована «Положенням про Раду з якості в ТНУ» https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/07/Pol_1_3_3_29092022.pdf. В ЗВО проводиться щорічний моніторинг освітньої діяльності з реалізації ОНП. Моніторинг має багаторівневий характер і охоплює всі етапи організації освітнього процесу. Зокрема: викладачі здійснюють поточний аналіз змісту, рівня складності та організації навчальних курсів під час викладання дисциплін; гаранті освіти програм та проектні групи узагальнюють результати внутрішнього моніторингу, проводять аналітичні обговорення, визначають напрями вдосконалення змісту і методів навчання; для збору зворотного зв'язку проводяться опитування здобувачів освіти, зустрічі проектної групи, що відображено у протоколах засідань, з'ясовано під час фокус груп з НПП, гарантом, резервної зустрічі та визначено локальними документами ЗВО. Пропозиції та рекомендації відображаються в оновленій ОНП, проект якої розміщується у вільному доступі на сайті ЗВО, що забезпечує принципи відкритості та прозорості. ЕГ встановлено, що система внутрішнього забезпечення якості освіти ТНУ передбачає чіткий розподіл відповідальності між усіма учасниками освітнього процесу — адміністрацією, науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти, гарантами програм і дорадчими органами. Такий підхід забезпечує узгодженість дій, наступність управлінських рішень та ефективний контроль якості на всіх рівнях.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОНП «Психологія» третього освітньо-наукового рівня акредитується вдруге. ЗВО під час оновлення ОНП, враховано зауваження і рекомендації, які були сформульовані під час попередньої акредитації у 2024 році. Результати врахування підтверджено під час проведення фокус груп та відображено у зведеній таблиці пропозицій та змін до ОНП та розміщено в електронному кабінеті НА. Так, розділ 8 доповнено Список використаної літератури. «Професійним стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»; у п. 2.1 змінено мету ОНП; у п.3.3 змінено основний фокус освітньої програми; у П. 3.4. змінено особливості освітньої програми; у п. 4.1. змінено придатність до працевлаштування; Додано в ОНП ОК 5 Правові механізми дотримання академічної доброчесності та захисту інтелектуальних прав. ЕГ, ретельно вивчивши матеріали ВСО, локальні акти ЗВО, зокрема Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ТНУ ім. В.І. Вернадського (https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Pol_1_3_2_121220242.pdf), протоколи засідання комісії з академічної доброчесності (<https://tnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>, <https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-1-%D0%B2%D1%96%D0%B4-04.01.2025.pdf>) констатує дієвість процедур реагування та превенції. Також ЕГ відмічає сумісність внесених під час перегляду ОНП змін із системою внутрішнього забезпечення якості ЗВО: відображено використання процедур внутрішнього моніторингу (погодження індивідуальних планів, семестрові звіти аспірантів, засідання кафедри, протокольні рішення тощо), що створює механізм контролю за впровадженням змін і їх подальшою оцінкою.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культура якості освіти в академічній спільноті закладу формується згідно Стратегії розвитку університету (<https://drive.google.com/file/d/1Roc-ZvzuFgstTF1nRxOlHINseAZQ5YIE/view>); Статуту університету (<https://tnu.edu.ua/sites/default/files/normativbasa/statut-2019.pdf>) ; Положення про організацію освітнього процесу (<https://tnu.edu.ua/normativni-dokumenty-osvitnogo-procesu-universitetupolozenna/>) тощо. Так кафедра (гарант, члени робочої групи, завідувач, НПП) розробляють ОНП, робочі навчальні плани, здійснюють поточний моніторинг якості їх змісту та удосконалюють через взаємодію із стейкхолдерами (здобувачами, роботодавцями, фахівцями галузі, випускниками та ін.). Гарант та члени робочої групи ОНП вдосконалюють її структуру та зміст, переглядають навчальні плани, вивчають зміст силабусів ОК ОНП, контролюють їх забезпечення науковими та навчально-методичними матеріалами. Контроль за здійсненням процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті здійснюють всі структурні підрозділи в межах своєї компетентності. Під час проведення відео зустрічі з адміністрацією ЗВО, здобувачами вищої освіти, представниками структурних підрозділів, НПП, члени ЕГ пересвідчилися, що в ТНУ в цілому формується культура якості, що сприяє розвитку ОНП.

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Система внутрішнього забезпечення якості регламентується низкою нормативних документів закладу. ЕГ констатує, що не зважаючи на те, що в ЗВО не створено окремого відділу контролю якості, система забезпечення якості ЗВО є багаторівневою з відповідним розподілом функцій та із залученням усіх структурних підрозділів ЗВО й учасників освітнього процесу і вчасно реагує на результати моніторингу ОНП. ЗВО, під час перегляду ОНП, бере до уваги зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередньої акредитації, зокрема в контексті регулювання питання академічної доброчесності. Аналіз матеріалів за критерієм 8 показав повну відповідність за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7 та слабкі сторони п.8.3 відсутність у вільному доступі на сайті узагальнених результатів опитування стейхолдерів (роботодавців) щодо якості ОНП. Наведені факти дають підстави встановити рівень відповідності В за критерієм 8 із недоліками, що можуть бути усунені протягом короткого часу.

Недоліки

Відсутність у вільному доступі на сайті узагальнених результатів опитування стейхолдерів (роботодавців) щодо якості ОНП

Рекомендації

1. До кінця 2025-2026 н.р гаранту ОНП розробити процедуру, яка дозволить систематично залучати здобувачів до опитування, обговорення та надання конкретних рекомендації щодо удосконалення ОНП. 2. До кінця 2025-2026 н.р. гаранту ОНП оприлюднити на сторінці факультету, кафедри результати опитування роботодавців щодо якості ОНП «Психологія» третього освітньо-наукового рівня

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативно-правові документи ТНУ, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО, зокрема: Статут ЗВО (<https://tnu.edu.ua/sites/default/files/normativbasa/statut-2019.pdf>), Правила внутрішнього розпорядку (<https://tinyurl.com/33dxtjrc>), Колективний договір (<https://tinyurl.com/2xens9m4>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/v344v4mj>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://tinyurl.com/bddwuhth>), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату, Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в ТНУ, та надання їм академічної відпустки (<https://tinyurl.com/87twvd>), Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП (<https://tinyurl.com/ys86459j>), нормативні документи студентського самоврядування (<https://tnu.edu.ua/studentske-samovradyuvannya/>). Під час відео зустрічей, зокрема зі здобувачами, ЕГ встановлено, що вони ознайомлені з нормативно-правовими документами. Здійснивши аналіз сайту ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими. Під час проведення акредитаційної експертизи ОНП «Психологія» ознак та фактів порушення цих правил експертною групою не зафіксовано.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Обговорення проєкту освітньої програми в ЗВО завершено (<http://tnu.edu.ua/profil-osvitnih-program>). ОНП «Психологія» затверджено ВР університету (протокол №10 від 29.05.2025р.), введено в дію наказом ректора №65-ОД від 29.05.2025р. ЕГ встановлено, що стейкхолдери брали участь в обговоренні проєкту ОНП і надавали рекомендації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ТНУ в цілому, своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОНП (<https://tinyurl.com/3xgjh5w>), зокрема навчальні плани (2025 <https://tinyurl.com/yc54b4k9> , 2024 <https://tinyurl.com/8acf8vt5>, 2023 <https://tinyurl.com/ttp5ych5>), силабуси: (<https://tinyurl.com/49vyr6ks>), формування індивідуальної освітньої траєкторії (<https://tinyurl.com/ms94ahz3> ,<https://tinyurl.com/49vyr6ks>) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) і суспільства. Проте на сторінці кафедри відсутні узагальнені результати опитування стейкхолдерів (роботодавців) щодо якості освіти на ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В ТНУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу (п.9.1). Зрозумілий сайт ЗВО де всі здобувачі, НПП у відкритому доступі можуть ознайомитися з відповідними нормативно-правовими документами, достовірну інформацію про ОНП в обсязі достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства (п.9.2, п.9.3). Проте відсутність у вільному доступі на сторінці кафедри узагальнених результатів опитування стейкхолдерів (роботодавців) щодо якості освіти на ОНП надають підстави визначити рівень В за Критерієм 9. Сильні сторони та позитивні практики не виявлено.

Недоліки

Відсутність на сайті кафедри узагальнених результатів опитування стейкхолдерів (роботодавців) щодо якості освіти на ОНП.

Рекомендації

Впродовж місяця подати на сайті кафедри узагальнені результати опитування стейкхолдерів (роботодавців) щодо якості освіти на ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

В ОНП формулювання абсолютно усіх ПРН, ЗК і ФК відповідають формулюванням, визначених стандартом. Загальний обсяг ОНП - 48 кредити. Обсяг обов'язкових компонент - 36 кредитів, вибіркових - 12 (25%), практики - 6 кредитів ЄКТС. Згідно наведеної в ОНП матриці відповідностей, на формування визначених стандартом компетентностей спрямовано всі 100% ОК. Обсяг ОНП та ОК у кредитах ЄКТС відповідають вимогам. Навчальний план узгоджується з описом освітньої програми та структурно-логічної схеми, що гарантує досягнення визначених цілей і ПРН. Аналіз ЕГ силабусів ОК виявив, що не всі ЗК, ФК і ПРН які зазначені в ОК відповідають їх предметній області і можуть бути реалізовані саме через ці ОК. Так наприклад, виявлена невідповідність в: ОК1 (СК2, ПРН4), ОК2 (СК4, ПРН5), ОК3 (СК6, ПРН10), ОК5 (СК2-4, ПРН9), ОК6 (СК3, СК6, ПРН2, ПРН4), ОК8 (СК2, ПРН1). Вивченню дисциплін, орієнтованих на психологічне змістове наповнення, присвячено 44,44% обов'язкових ОК (21 з 36 кредитів). 55,56% обов'язкових ОК: Філософія науки, Іноземна мова наукового та ділового спілкування, Науковий

дискурс української мови, Інформаційні технології в науковій діяльності, Правові механізми дотримання академічної доброчесності та захисту інтелектуальних прав є лише дотичними до основного змісту. На думку ЕГ, зміст цих ОК потребує наближення до предметної області ОНП, яка включає «психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності». На думку ЕГ, в ОНП та навчальному плані розробники пропонують суто «педагогічну практику», котра, водночас, забезпечує реалізацію значної частини професійних компетентностей зі стандарту психологів. Тому доцільно перейменувати практику у «психолого-педагогічну» і передбачити у її цілях і завданнях досягнення формування дійсно психологічних компетентностей і програмних результатів.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Для встановлення відповідності публікацій наукових керівників напрямкам досліджень аспірантів, ЕГ користувалася оновленими даними від ЗВО, поданими як відповідь 5.3 на запит ЕГ (у зв'язку з технічними неточностями). Усі наукові керівники мають науковий ступінь і вчене звання, а також достатню кількість наукових статей у фахових виданнях (категорія «Б» з психології) та/або виданнях, що належать до наукометричних баз Scopus і Web of Science. Однак ЕГ вважає, що повна відповідність науковій діяльності аспіранта напрямку досліджень наукового керівника є лише у 15 осіб: Терновий В., Богдан І., Бортняк В., Пушкар О., Топчий Д., Цимболинець В., Непрель Г., Сек О., Барсученко І., Присяжнюк Б., Романів В., Батурін І., Макаров О., Новіков С., Братіков А. ЕГ відзначає хорошу практику на ОП опублікування аспірантами (Терновий В., Пушкар О., Барсученко І., Батурін І., Макаров О., Новіков С.) статей у фахових виданнях у співавторстві з наук. керівником. Також позитивним є, що доктори наук керують не більше 5 аспірантами, а кандидати – не більше 3-ма. Водночас ЕГ наголошує, що у 5 аспірантів керівниками є кандидати педагогічних наук. ЕГ вважає, що лише умовно/частково відповідною є наукова діяльність аспіранта напрямку досліджень наукового керівника у таких 8 осіб: 1. Латиш О. (кер. Біла І.) – теми публікацій наукового керівника відповідають напрямку досліджень аспіранта але лише одна з них опублікована за 5 останніх років. ЕГ розуміє, що на момент зарахування аспіранта публікації за 2019 р. могли бути актуальними, однак вважає, що відповідність має охоплювати увесь період навчання здобувача на ОП. 2. Булакляєв Д. (кер. Біла І.) – тематика публікацій містить тези (джерело №3), а теми статей дуже віддалені від наукової проблематики аспіранта і стосуються різних вікових категорій (студенти – дорослий вік) і різних психічних процесів (мислення – сприймання) тощо. 3. Кухаренко О. (кер. Біла І.) – тематика публікацій містить тези (№3), а теми статей дуже віддалені від наукової проблематики аспіранта і стосуються різних аспектів розвитку (професійного та особистісного). 4. Березинець Т. (керівник Пузирьов Є.) – керівником є к.пед.н. (базова освіта: викладач психологічних та педагогічних дисциплін), подані теми тез конференцій, тематика статей більшим чином не відповідає науковим інтересам здобувача. 5. Лаптев І. (кер. Пузирьов Є.) – керівником є к.пед.н., подано декілька тем тез конференцій, тематика статей більшим чином не відповідає науковим інтересам здобувача (розлучення не завжди зумовлює адиктивну поведінку дитини). 6. Митус В. (кер. Пузирьов Є.) – керівником є к.пед.н., подано декілька тем тез конференцій, одна стаття (2025) відповідає, одна стаття (2024) дотична. 7. Янчишин І. (кер. Куценко І.) - теми статей віддалені від наукової проблематики аспіранта і стосуються різних вікових категорій та різних сфер психологічного пізнання. 8. Овчаренко В. (кер. Копилова С.) - керівником є к.пед.н., тематика опосередковано дотична до наукових інтересів здобувача.

3. Заклад вищої освіти здатний сформував разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

До складу кафедри психології, філософії та суспільних наук входить 13 НПП, з них : 4 доктора психологічних наук, 1 доктор філософських наук, 3 кандидати психологічних наук, 1 доктор філософії у галузі психології <https://tnu.edu.ua/profesorско-vikladackii-sklad-pp/> . Зазначені НПП мають доволі високу публікаційну активність з різних галузей психології. На резервній зустрічі з ЕГ гарант програми повідомила, що по завершенні даної ОП двоє аспірантів (Юффе М. В., Сколота Е. В.) успішно захистили дисертацію у грудні 2023 року на базі Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Ще двоє здобувачів ВО (Кравченко А. В., Пушкар О. А.) захистили дисертації у червні та грудні 2024 року. На даний час п'ятий аспірант готовий до захисту у грудні 2025 р. Успішно захищені кваліфікаційні роботи розміщено в репозиторії університету <https://tinyurl.com/e863pnya> , відкритий доступ до якого мають працівники та здобувачі ЗВО. ЕГ було надано посилання до репозиторію дисертаційних робіт здобувачів (відповідь 4.6 на запит ЕГ). Разові спеціалізовані вчені ради для атестації здобувачів вищої освіти за ОНП «Психологія» створюються в ТНУ відповідно до вимог Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова КМ України від 12.01.2022 № 44 зі змінами). З огляду на зазначене, можна стверджувати, що ЗВО здатний сформував разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на відповідній освітній програмі.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів

(ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

ТНУ Вернадського створює всі умови для наукової діяльності аспірантів та апробації їхніх досліджень згідно з темами дисертацій. ЗВО надає доступ до наукових ресурсів та організовує професійні заходи, де добувачі третього рівня можуть представити свої наукові досягнення. Для апробації своїх наукових результатів аспіранти беруть участь у наукових конференціях. Серед міжнародних конференцій університету особливу увагу привертають «Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень» (<https://is.gd/hPnimj>), «Соціально-психологічні ресурси особистості в екстремальних умовах» (<https://is.gd/oifsKr>) та «І міжнародна науково-практична конференція до 160-річчя від дня народження В.І. Вернадського» (<https://is.gd/SocG85>). Серед всеукраїнських конференцій, де аспіранти представляють свої дослідження, - «Інтеграція творчого доробку В.І. Вернадського в психологію», «Світ наукових досліджень» тощо. Також на сайті ЗВО у вкладці «Наука» у розділі «Наукові заходи» розташовані такі вкладки: «Анонс конференцій» (<https://is.gd/nZlvAG>) та «Матеріали конференцій» (<https://is.gd/5E8HaP>), де аспіранти можуть ознайомитись з майбутніми міжнародними чи всеукраїнськими науковими заходами, і також з науковими доробками які вже висвітлені в матеріалах конференцій. ТНУ Вернадського має власний фаховий науковий збірник категорії Б, «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія Психологія» (<https://psych.vernadskyjournals.in.ua>), де аспіранти мають можливість друкувати результати своїх дисертаційних досліджень. У навчальному процесі застосовуються створені НПП кафедри монографії, навчальні посібники та методичні рекомендації, зокрема призначені для підготовки дисертаційних робіт аспірантів (<https://is.gd/8ZESNa>) та наукові статті, що знаходяться у вільному доступі на сайті кафедри (<https://is.gd/sCdh79>, <https://is.gd/JaZ8hD>).

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ТНУ Вернадського створює умови для залучення здобувачів третього рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» до міжнародної академічної спільноти шляхом реалізації права на академічну мобільність, що відображено у таких документах, як «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу» (<https://is.gd/vv2XLX>) та «Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» (<https://is.gd/I7iy1U>). В ОК 6 (тема 3), даної ОНП, здобувачі отримують знання про можливості залучення грантового фінансування, діяльність фондів, їхні цілі, а також ознайомлюються із сучасними науковими грантовими програмами та програмами академічних обмінів. ОК2 та ОК4 забезпечують мовну підготовку та комунікативну компетентність, зокрема через використання новітніх комп'ютерних технологій. ЗВО, як один із інструментів інтеграції аспірантів ОНП «Психологія» у міжнародну академічну спільноту, використовує можливість публікації у зарубіжних наукових виданнях і участь у міжнародних наукових заходах (<https://is.gd/SRLiYT>).

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів здебільшого є активними дослідниками за тематикою, в якій працюють їхні аспіранти. Це підтверджується участю в дослідницьких проєктах та опублікованими результатами їхньої роботи. На запит ЕГ від 28.10.2025 на електронного кабінету НА надано таблицю відповідності публікацій наукових керівників напрямом (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти), у якій відслідковується переважання вищезазначена відповідність. Також, наукові керівники аспірантів є виконавцями науково-дослідних тем, що реалізуються в ТНУ, зокрема «Крим та Чорноморський регіон: реконструктивний розвиток у воєнний та повоєнний період» та загально кафедральної теми «Соціально-психологічний супровід особистості в умовах суспільних трансформацій». Результати, отримані під час виконання НДР, публікуються у провідних наукових виданнях України й світу, висвітлюються в монографіях, тезах, статтях, зокрема в журналах, що індексуються в Scopus і Web of Science: гарант ОНП - 6 публікацій, НПП (науковий керівник, викладач кафедри) – 5 публікацій.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В ЗВО дотримання академічної доброчесності регламентовано відповідними локальними актами, а саме: Кодексом академічної доброчесності (<https://tinyurl.com/2f63xvr5>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/v344v4mj>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://tinyurl.com/bddwuhth>), Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня

доктор філософії та доктор наук (<https://tinyurl.com/2zf2be35>), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://tinyurl.com/mwwpuhun>). За порушення принципів академічної доброчесності та виявлення академічного плагіату здобувачі та наукові керівники можуть бути притягнені до відповідальності: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування; позбавлення права займати посади (для НПП); відмова у присудженні ступеня доктора філософії на будь-якому етапі розгляду дисертації без права її повторного захисту тощо. Здійснюється моніторинг дотримання академічної доброчесності шляхом незалежного сліпого рецензування статей та рецензування дисертаційних робіт, які перевіряються програмою StrikePlagiarism. Контроль за дотриманням НПП норм академічної доброчесності здійснюють завідувачі кафедр, рецензенти різних рівнів, головні редактори наукових видань та їх заступники, відділ аспірантури та докторантури, голова і вчений секретар вченої ради університету. В ЗВО розроблено процедуру розгляду Комісією з питань академічної доброчесності (<https://tnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>), порушень академічної доброчесності. Результати роботи Комісії оформлюються протоколами та оприлюднюються на сайті (<https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-1-%D0%B2%D1%96%D0%B4-04.01.2025.pdf>). ЕГ констатує, що фактів порушень академічної доброчесності серед НПП та аспірантів ОНП «Психологія» не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналізуючи таблицю відповідності публікацій наукових керівників напрямам досліджень аспірантів, а також надану додаткову інформацію на запит ЕГ (відповідь 5.3) з'ясовано, що у 8 із 23 аспірантів наявна лише умовна/часткова відповідність. Однак, беручи до уваги розгорнуті наукові портфоліо НПП, презентовані на сторінці кафедри (рубрика "Співробітники кафедри") де, наприклад, у проф. І. Білої подано 14 фахових статей і монографій за останні 5 років, а також зважаючи, що відповідність може бути встановлена напрямам (а не конкретно вузько спрямованим темам) досліджень аспірантів, ЕГ не може стверджувати, що зазначені наукові керівники не є компетентним у специфічних галузях, необхідних для наукової діяльності аспіранта. Водночас ЕГ не вважає позитивною побутуючу на ОП практику призначення науковими керівниками здобувачів третього рівня ВО зі спеціальності 053 Психологія кандидатів педагогічних наук. Щоправда під час фокус-групи ЕГ з НПП було надане пояснення, що зазначені призначення були здійснені лише на 4 курсі навчання здобувачів ВО, як вимушена реакція на звільнення із ЗВО попередніх наукових керівників. Зразкових практик за Критерієм 10 не виявлено. ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОНП «Психологія» за підкритеріям: 10.1, 10.2., 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7.

Недоліки

1. У п'яти аспірантів зі спеціальності 053 Психологія науковими керівниками є кандидати педагогічних наук. У деяких з них керівника замінено на 4 курсі навчання, що зумовлено звільненням з роботи попереднього керівника. 2. У 8 із 23 аспірантів наявна лише умовна/часткова відповідність тематики дисертації напрямку досліджень наукового керівника. 3. Вивченню дисциплін, орієнтованих на психологічне змістове наповнення, присвячено 44,44% обов'язкових ОК (21 з 36 кредитів). 55,56% обов'язкових ОК є лише дотичними до основного предметного змісту психології. 4. В ОНП зазначений один вид практики «Педагогічна практика», яка не передбачає дослідницької складової здобувачів ОНП «Психологія», хоча забезпечує реалізацію значної частини професійних компетентностей зі стандарту підготовки психологів.

Рекомендації

1. Призначати науковими керівниками лише докторів / кандидатів психологічних наук у яких наявні за останні 5 років мінімум три фахові публікації з тематики аспіранта. 2. До наступного оновлення НПП здійснити перегляд та узгодження змісту ОК1-5, щоб вони повновагомо відповідали предметній області ОНП Психологія. Більш доречними були б ОК1 Філософія психології, ОК2 Іноземна мова за професійним спрямуванням; ОК4 Інформаційні технології у психологічних дослідженнях тощо. При цьому мовиться не лише про зміну назви зазначених ОК, а й перегляд їх змістового наповнення. 3. До наступного перегляду програми перейменувати ОК9 «Педагогічну практику» у «Психолого-педагогічну практику» і передбачити у її цілях і практичних завданнях досягнення формування психологічних компетентностей і ПРН, а також елементи апробації емпіричної частини дисертації / реалізацію дослідницької складової.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 55855.xlsx	+R9vZKaFIAOoypX4CEFLV966dsYqliJh+IQA+tw4n Ck=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гіряк Андрій Несторович

Члени експертної групи

Попелюшко Роман Павлович

Околович Олена Сергіївна